

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kevasta, valtion eläketurvan rahoituksesta ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uudet lait Kevasta, valtion eläketurvan rahoituksesta ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta. Kevasta annettavaan lakiin koottaisiin nykyisin kunnallisessa eläkelaiissa olevat Kevan hallintoa, rahoitusta ja valvontaa koskevat säännökset. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset hallituksen ja sen jäsenten sekä eläkelaitoksen johdon kelpoisuusvaatimuksista. Lakiin ehdotetaan myös otettavaksi riskien hallintaa, sisäistä tarkastusta ja sisäistä valvontaa koskevat säännökset.

Ehdotettava uusi laki valtion eläketurvan rahoituksesta korvaisi nykyiset valtion eläkelain rahoitusta koskevat säännökset. Muut voimassa olevan valtion eläkelain säännökset sisältyisivät jatkossa julkisten alojen eläkelakiin. Esitys ei sisällä muutoksia valtion eläketurvan rahoituksen nykytilaan.

Evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta ehdotettava uusi laki korvaisi nykyisen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain rahoitusta koskevat säännökset. Muut nykyisen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain säännökset sisältyisivät jatkossa julkisten alojen eläkelakiin. Esitys ei sisällä muutoksia kirkon eläketurvan rahoituksen nykytilaan.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA JA NYKYTILAN ARVIOINTI.....	3
2.1 Kunnallisen eläkejärjestelmän rahoitus, hallinto ja valvonta.....	3
Rahoitus.....	3
Hallinto.....	3
Valvonta.....	4
2.2 Valtion eläketurvan rahoitus.....	5
2.3 Evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoitus.....	5
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	5
3.1 Laki Kevasta.....	5
3.2 Laki valtion eläkkeiden rahoituksesta.....	6
3.3 Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeiden rahoituksesta.....	6
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	7
5 ASIAN VALMISTELU.....	7
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	9
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	9
1.1 Laki Kevasta.....	9
1 luku Soveltamisala ja Kevan jäsenyhteisöt.....	9
2 luku Valvonta.....	11
3 luku Hallinto.....	12
4 luku Rahoitus.....	17
5 luku Riskienhallinta, sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastus.....	20
6 luku Muutoksenhaku.....	23
7 luku Erinäiset säännökset.....	24
1.2 Laki valtion eläketurvan rahoituksesta.....	25
1.3 Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta.....	26
2 VOIMAANTULO.....	28
LAKIEHDOTUKSET.....	29
Laki Kevasta.....	29
Laki valtion eläketurvan rahoituksesta.....	41
Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta.....	43

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Työeläkejärjestelmää koskevan lainsäädännön valmistelu keskitettiin sosiaali- ja terveysministeriön vuoden 2012 alusta lukien pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan perustuen. Lainvalmistelun keskittämällä ei tavoiteltu muutoksia julkisen ja yksityisen sektorin työeläketurvan toimeenpanomalleihin, rahoitukseen eikä sijoitustoimintaan.

Lainsäädännön keskittämisen yhteydessä kunnallisen, valtion ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan sisältöä, hallintoa sekä rahoitusta koskeva lainsäädäntö jäi edelleen voimassa oleviin lakeihin: kunnalliseen eläkelakiin (549/2003; KuEL), valtion eläkelakiin (1295/2006; VaEL) ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelakiin (261/2008; KiEL).

Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmisteltu työmarkkinoiden keskusjärjestöjen 26 päivänä syyskuuta 2014 tekemään eläkesopimukseen perustuvaa työeläkelainsäädännön uudistusta. Osana uudistusta julkisten alojen eläketurvan sisältöä koskevat säännökset ehdotetaan yhdistettäväksi samaan lakiin, julkisten alojen eläkelakiin. Laki korvaisi kunnallisen eläkelain, valtion eläkelain sekä evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain eläketurvan sisältöä koskevat säännökset. Samassa yhteydessä Kevan hallinnosta, rahoituksesta ja valvonnasta, valtion eläketurvan rahoituksesta ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta on säädettävä erikseen kustakin omassa laissaan.

2 Nykytila ja nykytilan arviointi

2.1 Kunnallisen eläkejärjestelmän rahoitus, hallinto ja valvonta

Kunnallisen eläkelaitoksen Kevan rahoituksesta, hallinnosta ja valvonnasta säädetään kunnallisessa eläkelaisessa.

Rahoitus

Kunnallisen eläkelain mukaan jäsenyhteisöt vastaavat kunnallisen eläkelaitoksen menoista. Kunnallisen eläkejärjestelmän rahoituksen lähtökohtana on koko kuntasektorin yhteisvastuu. Kevan jäsenyhteisöt ovat velvolliset kattamaan kaikki eläkejärjestelmän menot. Eläkemaksut peritään eläkelaitoksen menojen kattamiseksi, ei yksilöityjen vastuiden katteeksi. Eläkelaitoksen valtuuskunta päättää eläkelaitoksen menojen jakamisesta jäsenyhteisöjen kesken. Valtuuskunta vahvistaa myös kunnallisen eläkemaksun suuruuden.

Tuleviin eläkevastuisiin varaudutaan eläkevastuurahaston avulla. Rahasto on luonteeltaan puskurirahasto. Eläkevastuurahastoon siirrettävästä määrästä päättää vuosittain Kevan valtuuskunta. Rahaston sijoitukset on tehtävä kunnallisen eläkelain mukaan niin, että huolehditaan niiden varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä hajauttamisesta.

Hallinto

Kevan ylimpänä päätöksentekuelimenä on valtuuskunta. Valtuuskunnassa on 30 jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Valtiovarainministeriö määrää jäsenet ja varajäsenet neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Vähintään neljä jäsentä ja yhtä monta varajäsentä määrätään kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen ehdotuksesta. Muut jäsenet ja varajäsenet määrätään Suomen Kuntaliiton ehdottamista jäsenistä siten, että kunnat, kuntayhtymät ja maan eri osat saavat tasapuolisen edustuksen. Lisäksi jäseniä ja vara-

HE 21/2015 vp

jäseniä määrättäessä otetaan huomioon eri ryhmien kunnallisvaaleissa saama äänimäärä vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaan.

Kevan hallintoa hoitaa valtuuskunnan valitsema hallitus. Hallituksessa on yhdeksän jäsentä ja jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen jäsenistä kaksi ja heidän varajäsenensä valitaan kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen ehdotuksesta. Valtuuskunta valitsee hallituksen kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Kunnallisessa eläkelaitoksessa on myös sijoitusneuvottelukunta sijoitustoiminnan tueksi ja tiedonkulun edistämiseksi. Eläkelaitoksen hallitus nimittää sijoitusneuvottelukunnan toimikaudekseen. Sijoitusneuvottelukunnassa on kymmenen jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jäsenistä kolme edustaa valtiovarainministeriötä, yksi työ- ja elinkeinoministeriötä sekä kaksi kunnallisia pääsopijajärjestöjä.

Hallitusta ja sen jäseniä koskevista kelpoisuusvaatimuksista ei ole säännöksiä kunnallisessa eläkelaisissa. Myöskään johdon kelpoisuusvaatimuksista ei ole säännöksiä kunnallisessa eläkelaisissa, vaan kelpoisuusvaatimuksista on määräykset Kevan johtosäännössä. Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta totesi mietinnössään (StVM 44/2014 vp), että lakisääteisen sosiaaliturvan toimeenpanon ja eläkevarojen hyvän hoidon kannalta eläkelaitoksen hallinnossa on tärkeää varmistaa toiminnan laajuuden sekä sen riskien ja yhteiskunnallisen merkittävyyden edellyttämä työeläkevakuutustoiminnan ja sijoitustoiminnan tuntemus ja sidosryhmien monipuolinen edustus. Lisäksi sosiaali- ja terveysvaliokunta viittasi talousvaliokunnan lausuntoon (TaVL 51/2014 vp), jossa kiinnitettiin huomiota Kevan hallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimuksiin nimenomaan sijoitustoiminnan asiantuntemuksen osalta.

Lain valmistelun yhteydessä on arvioitu myös mahdollista tarvetta muuttaa Kevan hallintoelinten (valtuuskunta, hallitus ja sijoitusneuvottelukunta) kokoonpanoa koskevia säännöksiä. Keskustelun kohteena on ollut erityisesti työmarkkinaosapuolten edustus hallinnossa työeläkeyhtiöitä vastaavin tavoin pariteettiperiaatetta noudattaen. Hallintoelinten kokoonpanoon ei tässä vaiheessa ehdoteta muutoksia. Osapuolet ovat ilmoittaneet valmistelevansa asiaa erikseen pyrkien löytämään osapuolten yhteisen näkemyksen. Mahdolliset muutokset hallintoelinten kokoonpanoa koskeviin säännöksiin valmistellaan siten, että niitä voitaisiin soveltaa heti huhtikuussa 2017 pidettävien kuntavaalien jälkeen.

Valvonta

Kunnallisen eläkelaitoksen toiminnan yleinen valvonta kuuluu valtiovarainministeriölle. Sen rahoitustoiminnan suunnittelua sekä eläkelaitoksen varojen sijoittamista valvoo Finanssivalvonta, joka on velvollinen antamaan vuosittain valvonnastaan kertomuksen valtiovarainministeriölle. Eläkelaitoksen valvonta on toiminut hyvin, eikä valvontaa koskeviin säännöksiin ehdoteta muutoksia.

Kunnallisessa eläkelaisissa ei ole säännöksiä riskienhallinnasta, sisäisestä tarkastuksesta eikä sisäisestä valvonnasta, vaan asia on järjestetty hallinnollisin määräyksin. Sisäisestä valvonnasta on määräykset Kevan johtosäännössä. Hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi kunnallisen eläkelain, valtion eläkerahastosta annetun lain sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta (340/2014) esitettiin, että riskienhallintaa, sisäistä tarkastusta ja sisäistä valvontaa koskevat säännökset esitetään Kevan hallintoa, rahoitusta ja valvontaa koskevassa hallituksen esityksessä eli tässä esityksessä.

2.2 Valtion eläketurvan rahoitus

Valtion eläkelain 9 luvussa säädetään valtion eläketurvan rahoituksesta, työnantajan eläkemaksusta, työntekijän eläkemaksusta, työntekijän eläkemaksun pidättämisestä takautuvasti, eläkemaksun vanhentumisesta, eläkemaksun ulosottokelpoisuudesta, aiheettomasti maksetun eläkemaksun palautuksen vanhentumisesta sekä eläkemaksun viivästyskorosta. Uuteen julkisten alojen eläkelakiin ehdotetaan siirrettäväksi muut valtion eläkelain säännökset, paitsi rahoitusta koskevat säännökset, joista esitetään säädettäväksi nyt ehdotettu laki.

Kuntien, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläketurvaa koskevien säännösten sisältö on yhteneväinen. Erillisten säädösten sijasta on katsottu tarkoituksenmukaiseksi säätää asiasta yhdessä säädöksessä. Julkisten alojen eläkelain säätämisessä on kyse lainsäädäntöteknisestä uudistuksesta, joka liittyy erillisten eläkelakien yhdistämiseen yhdeksi julkisten alojen eläkelaksi.

2.3 Evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoitus

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon henkilöstön eläketurvan rahoituksesta ja rahoituksen hallinnosta säädetään evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 5 §:ssä ja 5 luvussa. Lisäksi asiasta säädetään kirkkolaissa (1054/1993), jonka säännöksiin ei nyt esitetä muutoksia.

Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 5 §:n mukaan kirkon keskusrahasto huolehtii kirkon eläketurvan rahoitukseen liittyvistä tehtävistä, eläkemaksujen perimisestä sekä muista kyseisen lain nojalla säädetyistä tehtävistä. Pykälän mukaan Keva huolehtii eläketurvan toimeenpanosta, jollei toisin säädetä. Eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirtämisestä Kevalle säädetään kunnallisen eläkelain 137 b §:ssä.

Kirkon eläkelain 5 luvussa säädetään eläkerahastosta, työnantajan eläkemaksusta, työntekijän eläkemaksusta, työnantajan vastuusta eläkemaksuista, eläkemaksun viivästyskorosta, eläkemaksun ulosottokelpoisuudesta, aiheettomasti pidätetyn eläkemaksun palautuksesta ja palautuksen vanhentumisesta sekä eläkemaksun vanhentumisesta.

Uuteen julkisten alojen eläkelakiin ehdotetaan siirrettäväksi muut evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain säännökset paitsi rahoitusta koskevat säännökset, joista esitetään säädettäväksi nyt ehdotettu laki.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Laki Kevasta

Esityksen tavoitteena on koota yhteen Kevan hallintoa, rahoitusta ja valvontaa koskevat säännökset. Esityksessä ehdotetaan siirrettäväksi Kevan johtosäännön määräykset sisäisestä valvonnasta lain tasolle. Lisäksi lakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset riskienhallinnasta sekä sisäisestä tarkastuksesta.

Hallituksen ja sen jäsenten kelpoisuusvaatimuksista ehdotetaan säädettäväksi laissa. Tämä tarkoittaa kelpoisuusvaatimusten tiukentumista nykytilaan verrattuna. Hallituksen ja sen jäsenten kelpoisuusvaatimukset voidaan jaotella edellytyksensä perusteella kahteen eri tyyppiin. Osa vaatimuksista on henkilökohtaisia, jotka jokaisen hallituksen jäsenen on täytettävä ja osa kollegiaalisia, jotka hallituksen yhdessä on täytettävä.

Jokaiselta hallituksen jäseneltä vaadittava ominaisuus on hyvämaineisuus. Hyvämaineisuuden on vakiintuneesti katsottu tarkoittavan rajoituksia esimerkiksi rikoslaisissa tarkoitettuja rikoksia tehneiden tai konkurssissa tai liiketoimintakiellossa olevien henkilöiden nimittämiseksi hallitukseen. Hyvämaineisuuden lisäksi hallituksen jäseneltä edellytettäisiin hyvää työeläkevakuutuksen asiantuntemusta.

Sijoitustoiminnan hyvä asiantuntemus olisi kollegiaalinen vaatimus. Lain edellytykset täyttyvät, mikäli hallituksella objektiivisesti arvioiden olisi hyvä kollegiaalinen työeläkevakuutus-toiminnan ja sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Kevan toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan kelpoisuusvaatimukset ehdotetaan siirrettäväksi Kevan johtosäännöstä lakiin. Samalla johdon kelpoisuusvaatimuksia esitetään täsmennettäväksi. Kelpoisuusvaatimuksena olisi ylemmän korkeakoulututkinnon lisäksi tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus ja käytännössä esitetty johtamistaito ja johtamiskokemus.

3.2 Laki valtion eläkkeiden rahoituksesta

Esityksen tavoitteena on siirtää valtion eläkelain 9 luvun säännökset ehdotettavaan uuteen lakiin siten, että säännökset työntekijän eläkemaksusta, työntekijän eläkemaksun pidättämisestä takautuvasti, eläkemaksun vanhentumisesta, eläkemaksun ulosottokelpoisuudesta, aiheettomasti pidätetyn työntekijän eläkemaksun palautuksesta sekä aiheettomasti maksetun eläkemaksun palautuksen vanhentumisesta työntekijän eläkemaksun osalta tulisivat uuteen julkisten alojen eläkelakiin.

Valtion eläketurvan rahoitusta koskevaan säännökseen ei esitetä muutosta. Työnantajan eläkemaksua koskevaan säännökseen tehtäisiin teknisluontoinen täsmennys työnantajan eläkemaksua maksavien tahojen osalta. Aiheettomasti maksetun eläkemaksun palautuksen vanhentumista koskeva säännös työnantajan eläkemaksun osalta sisältyisi ehdotettavaan uuteen lakiin. Uutena säännöksenä lakiin tulisi säännös perustevalituksesta, mikäli asianosainen katsoisi, että Kevan työnantajalle määräämä maksuunpano olisi ollut lainvastainen. Ehdotukset eläketurvan rahoituksesta vastaavat aineelliselta sisällöltään nykyistä sääntelyä.

3.3 Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeiden rahoituksesta

Esityksen tavoitteena on siirtää evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 5 §:n ja 5 luvun säännökset ehdotettavaan uuteen lakiin kuitenkin siten, että 5 luvun säännökset aiheettomasti pidätetyn työntekijän eläkemaksun palautuksesta ja palautuksen vanhentumisesta sekä eläkemaksun vanhentumisesta tulisivat julkisten alojen eläkelakiin.

Esityksen mukaisesti eläkemaksuja olisi kolmenlaisia. Ensinnäkin on työnantajan eläkemaksu ja toiseksi työntekijän eläkemaksu. Nämä eläkemaksut ovat yleisiä ja koskevat kaikkia työnantajia ja työntekijöitä. Kolmantena eläkemaksun tyyppinä voisi tulla kyseeseen kirkon itse kirkolliskokouksen päätöksellä kirkkolakiin hyväksymät työnantajamaksut, joilla on tarkoitus kartuttaa eläkerahastoa. Voimassa olevassa kirkkolaisissa on säännökset tällaisesta kirkon omasta seurakuntien ja seurakuntayhtymien maksamasta työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuusuudesta, jota ei kuitenkaan tällä hetkellä peritä, ja eläkerahastomaksusta. Kirkon eläketurvan rahoituksesta vastaisi kirkon eläkerahasto.

Voimassa olevan kirkkolain mukaan kirkon eläkerahasto on kirkon keskusrahastoon kuuluva omakatteinen rahasto, joka ei ole itsenäinen oikeushenkilö. Kirkolliskokous on hyväksynyt 9 päivänä toukokuuta 2014 kirkkolain muutokset, joiden nojalla eläkerahasto tullaan eriyttä-

mään kirkon keskusrahastosta itsenäiseksi julkisoikeudelliseksi oikeushenkilöksi. Muutoksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2016 alusta.

Kirkolliskokous vahvistaisi kirkon työnantajan eläkemaksun suuruuden. Kirkon työntekijän eläkemaksun suuruus määriteltäisiin työntekijän eläkelaisissa (395/2006). Kirkon työnantaja olisi velvollinen tilittämään sekä työnantajan että työntekijän eläkemaksut kirkon eläkerahastolle. Keva valvoisi työnantajien tilityksiä ja huolehtisi eläkemaksujen perinnästä. Kirkon työnantajalla tarkoitettaisiin kirkkolain 6 luvun 1 §:n 1 momentin mukaista työnantajaa eli seurakuntaa, seurakuntayhtymää, tuomiokapitulia ja kirkkohallitusta.

Esityksen ehdotukset eläketurvan rahoituksesta vastaavat sisällöltään nykyistä sääntelyä. Uutena asiana ehdotetaan, että Keva hoitaisi lakiin perustuvasti eläkemaksujen perintään liittyvät tehtävät, kun se nyt hoitaa perintää sopimus pohjaisesti.

Kirkon eläkelain 3 §:n 2 momentissa säädetään eläkelain soveltamisesta kirkon keskusrahaston kanssa sopimuksen tehneeseen yhdistykseen, muuhun yhtymään, säätiöön tai laitokseen taikka säännöksessä määriteltyyn henkilöön. Eläkelain 26 §:n 2 momentissa puolestaan säädetään sopimukseen liittyvästä velvollisuudesta osallistua eläketurvan rahoitukseen. Muutamia tällaisia sopimuksia on edelleen voimassa. Ne koskevat henkilöitä, jotka siirryttyään kirkon palveluksesta esimerkiksi kirkollisen järjestön palvelukseen olisivat ilman sopimusta menettäneet oikeutensa lisäeläkkeeseen. Koska uusia sopimuksia ei ole enää tarvetta tehdä, kirkon eläkelain 3 §:n 2 momentin säännöstä ei siirrettäisi julkisten alojen eläkelakiin. Sen sijaan kirkon eläkelain 26 §:n 2 momentin säännös olemassa olevien sopimusten mukaisesta velvollisuudesta osallistua eläketurvan rahoitukseen on edelleen tarpeen ottaa huomioon ehdotetun lain voimaantulo- ja siirtymäsäännöksessä.

4 Esityksen vaikutukset

Esityksellä laiksi Kevasta ei ole merkittäviä taloudellisia eikä organisatorisia vaikutuksia, sillä esityksessä ei ehdoteta varsinaisia muutoksia Kevan toimintaan eikä hallintoon.

Esityksessä valtion eläketurvan rahoituksesta annettavaksi laiksi on kyse lainsäädäntötekniisestä muutoksesta, jolla voimassa olevasta valtion eläkelaista siirretään eläketurvan rahoitusta koskevat säännökset ehdotettavaan uuteen lakiin. Esityksellä ei ole vaikutuksia valtion virkamiehiin tai työntekijöihin, etuudensaajien asemaan taikka viranomaisten toimintaan. Esityksellä ei ole välittömiä taloudellisia vaikutuksia.

Esityksessä laiksi evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta on kyse lainsäädäntötekniisestä uudistuksesta, jolla voimassa olevasta evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaista siirretään eläketurvan rahoitusta koskevat säännökset ehdotettavaan uuteen lakiin. Esityksellä ei ole vaikutuksia kirkon työntekijöihin tai eläkeläisiin taikka viranomaisten toimintaan. Esityksellä ei ole myöskään taloudellisia vaikutuksia.

5 Asian valmistelu

Hallituksen esitys laiksi Kevasta on valmisteltu valtiovarainministeriössä työryhmässä, jossa olivat edustettuina kunnalliset pääsopijajärjestöt, Kuntatyönantajat KT, Suomen Kuntaliitto ry sekä pysyvästi asiantuntijana Kevan edustaja. Työryhmän toimeksiannon mukaan sen tehtävänä oli valmistella kunnallisen eläkelaitoksen hallintolaki hallituksen esityksen muotoon voimassa olevan kunnallisen eläkelain pohjalta. Samassa yhteydessä lakiin otettaisiin säännökset kunnallisen eläkelaitoksen riskienhallinnasta, sisäisestä tarkastuksesta ja sisäisestä valvonnasta.

Esityksestä on pyydetty ja saatu lausunnot Suomen Kuntaliitto ry:ltä, KT Kuntatyönantajilta, Kunta-alan unioni ry:ltä, Kunta-alan koulutettu hoitohenkilöstö KoHo ry:ltä, Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:ltä, Kevalta, sosiaali- ja terveysministeriöltä, Finanssivalvonnalta, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:lta, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:ltä, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:ltä, Akava ry:ltä, Finanssialan Keskusliitto FK:lta, Kirkkohallitukselta ja Kansaneläkelaitokselta. Lisäksi Suomen Palomiesliitto SPAL ry on antanut lausuntonsa.

Kaikki lausunnonantajat kannattivat esitystä. Osa kannatti esitystä kokonaisuudessaan, eikä heillä ollut mitään huomautettavaa. Eriyisen kannatettavana pidettiin riskienhallintaa, sisäistä valvontaa ja sisäistä tarkastusta koskevien säännösten ottamista lakiin.

Osa lausunnonantajista piti esitettyjä muutoksia riittämättöminä ja esitti, että Kevaa koskevan lain tulisi vastata työeläkevakuutusyhtiölakia. Osa lausunnonantajista katsoi, että lain tulisi olla lähes identtinen työeläkevakuutusyhtiölain kanssa. Lähes kaikki muutoksia esittäneet lausunnonantajat esittivät, että hallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimusten tulisi vastata työeläkevakuutusyhtiölain säännöksiä. Finanssialan keskusliitto ja Elinkeinoelämän keskusliitto toistivat aikaisempien lainvalmistelujen yhteydessä lausumansa siitä, että kunnallisten yhtiöiden ei pitäisi voida olla Kevan jäsenyhteisöjä. Finanssivalvonta esitti lausunnossaan Kevan valvonnan määräämistä vain yhdelle viranomaiselle. Lisäksi ongelmallisena esitettiin valtiovarainministeriön rooli Kevan lainsäädäntöä koskevana valmistelijana, Kevan hallinnon jäsenen nimittäjänä, virkamiesten asema Kevan sijoitusneuvottelukunnan jäsenenä ja Kevan toiminnasta vastaavana yleisvalvojana.

Hallituksen esitystä on täsmennetty vastaamaan työeläkevakuutusyhtiölain hallituksen jäsenten kelpoisuusvaatimuksia. Lisäksi yleisperustelujen asian valmistelua koskevaa kohtaa on täsmennetty lisäämällä työryhmän toimeksiannon sisältö. Jos yleisvalvontaan halutaan muutoksia, koskisi se kaikkia julkisia eläkejärjestelmiä sekä edellyttäisi eläkejärjestelmien hallintojen kokonaistarkastelua. Valtiovarainministeriön rooli Kevan lainsäädäntöä koskevana valmistelijana, Kevan hallinnon jäsenen nimittäjänä ja Kevan toiminnasta vastaavana yleisvalvojana kuuluvat valtiovarainministeriön toimialaan. Keva on osa kuntasektoria. Tämän vuoksi muutoksia ei katsottu voitavan toteuttaa tässä yhteydessä. Sen sijaan sijoitusneuvottelukunnan jäsenyys ja yleisvalvojan rooli eivät sovi yhteen. Tämän vuoksi ei kuitenkaan tarvita lainmuutoksia.

Esitys laiksi valtion eläketurvan rahoituksesta on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Esitystä on käsitelty yhdessä Valtion eläkeneuvottelukunnassa edustettuina olevien valtion henkilöstöjärjestöjen kanssa. Valtion henkilöstöjärjestöillä ja Kevalla on ollut mahdollisuus ilmaista kantansa valmistelun aikana ja niiden näkemykset on soveltuvilta osin otettu huomioon esityksen valmistelussa. Asiasta ei ole sen teknisen luonteen ja rajallisen soveltumisalun vuoksi ollut tarpeen kuulla muita tahoja.

Esitys laiksi evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta on valmisteltu kirkkohallituksessa ja hyväksytty kirkolliskokouksessa. Kirkkolain 20 luvun 7 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan kirkolliskokouksen asiana on antaa lausuntoja valtioneuvostolle muun muassa kysymyksissä, jotka koskevat kirkon palveluksessa olevien palkkaa, eläkkeitä tai muita taloudellisia etuja. Kirkolliskokous on pitänyt uudistusta peruteltuna ja puoltanut sen toteuttamista.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Eduskunnalle annetaan erikseen sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteltu esitys julkisten alojen eläkelaisiksi. Esitykset on tarkoitettu käsiteltäviksi yhdessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki Kevasta

1 luku Soveltamisala ja Kevan jäsenyhteisöt

1 §. *Soveltamisala.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi lain soveltamisalasta pääosin vastaavasti kuin nykyisessä kunnallisen eläkelain (KuEL) 1 §:n 2 momentissa. Pykälän mukaan tässä laissa ehdotetaan säädettäväksi Keva-nimisestä julkisoikeudellisesta eläkelaitoksesta, jonka kotipaikka on Helsinki. Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että Keva olisi jäsenyhteisöjensä hallinnoima eläkelaitos.

2 §. *Kevan tehtävät.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi Kevan tehtävistä. Keva hoitaa kunta-alan, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläketurvan toimeenpanoa. Kunnallisesta eläketurvasta säädetään nykyisin KuEL:ssa ja sen 1 §:n 2 momentin mukaan eläketurvasta huolehtii Keva. Kevan tehtävistä valtion henkilöstön eläketurvan toimeenpanossa säädetään valtion eläkelain (1295/2006; VaEL) 143 §:ssä, kirkon eläketurvan toimeenpanossa evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 5 §:ssä ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläketurvan toimeenpanossa Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:ssä. KuEL:n 1 §:n 3 momentissa on viittaus mainittuihin lakeihin. Kevan jäsenyhteisön, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen palvelukseen perustuvasta eläketurvasta ehdotetaan 1 päivästä tammikuuta 2017 lukien säädettäväksi julkisten alojen eläkelaisa (/). Kevan tehtävänä olisi jatkossa hoitaa julkisten alojen eläkelain mukaisen eläketurvan toimeenpanoa ja siihen liittyviä tehtäviä.

Pykälän 1 momentin 2 kohtaan ehdotetaan uutta säännöstä, jonka mukaan Kevan tehtäviin kuuluisi jäsenyhteisöjensä palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan rahoituksen hoitaminen, lukuun ottamatta henkilöstöä, johon sovelletaan valtion eläketurvan rahoituksesta annettua lakia (/2015). Esimerkiksi osa peruskoulun opettajista kuuluu mainitun lain soveltamisalaan ja näin ollen valtion rahoittaman eläketurvan piiriin. KuEL:ssa ei ole jäsenyhteisöjen eläketurvan rahoituksen hoitamisesta erillistä säännöstä 1 §:ssä, vaan kunnallisen eläketurvan rahoituksesta säädetään kokonaisuutena KuEL:n 9 luvussa. Pykälän 2 momenttiin ehdotetun uuden säännöksen mukaan Kevan tulisi hoitaa rahoitukseen liittyviä tehtäviä eläketurvan käsitteämät edut turvaavalla tavalla. Uusi säännös täsmentäisi tehtävän hoitamista vastaavalla tavalla kuin on säädetty muidenkin lakisäätteistä eläketurvaa hoitavien eläkelaitosten osalta.

Pykälän 1 momentin 3 kohtaan ehdotetaan uutta säännöstä siitä, että Kevan tehtävänä olisi hoitaa jäsenyhteisöjen eläkemaksujen perimisen lisäksi valtion ja kirkon eläkemaksujen perimistä. Nykyisin Kevan tehtävistä liittyen valtion eläkelain mukaisten maksujen perimiseen säädetään valtion eläkelain 135 §:ssä. Evankelis-luterilaisen kirkon eläkemaksujen perimiseen liittyvät Kevan tehtävät ovat perustuneet Kirkon keskusrahaston ja Kevan väliseen sopimukseen. Eläkemaksujen perimisestä ehdotetaan säädettäväksi tarkemmin valtion eläketurvan rahoituksesta annetussa laissa (/2015) ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta annetussa laissa (/).

Pykälän 3 momenttiin ehdotettu säännös vastaa KuEL:n 1 §:n 4 momenttia. Siinä mahdollistettaisiin Kevalle eläkehallintopalvelujen tuottaminen ja hoito myös muille kuin julkisten alojen eläkelain piirissä oleville asiakasryhmille, jos kyseessä ei olisi julkisen vallan käyttäminen. Nykyisin Keva esimerkiksi tarjoaa jäsenyhteisöilleen eläkevastuiden laskentapalveluja niiden

itse maksamille eläkkeille. Lisäksi Kevan jäsenyhteisöt voivat antaa myöntämiensä ylimääräisten eläkkeiden maksamisen Kevan maksupalvelun hoidettavaksi.

3 §. *Kevan jäsenyhteisöt.* Ehdotettu pykälä vastaa KuEL:n 2 §:ää. Siinä ehdotetaan säädettäväksi Kevan lakisääteisistä jäsenyhteisöistä sekä yhteisöistä, jotka voisivat valita Kevan eläketurvansa hoitajaksi. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin Kevan lakisääteisistä jäsenyhteisöistä, joita ovat kunnat ja kuntayhtymät sekä Keva ja Kuntien takauskeskus.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin yhdistyksistä, osakeyhtiöistä ja säätiöistä, jotka voisivat halutessaan liittyä Kevan jäsenyhteisöksi. Jäsenyhteisöksi voisi pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan liittyä yhdistys, jossa olisi jäsenenä vain Kevan lakisääteisiä jäsenyhteisöjä tai niiden muodostamia yhdistyksiä. Momentin 2 kohdan mukaan jäsenyhteisöksi voisi liittyä osakeyhtiö, joka olisi kokonaisuudessaan Kevan lakisääteisten jäsenyhteisöjen tai jäsenyhteisöksi liittyneiden yhdistysten tai osakeyhtiöiden omistuksessa.

Momentin 3 kohdan mukaan jäsenyhteisöksi voisi liittyä lakisääteisten jäsenyhteisöjen määräämisvallassa oleva osakeyhtiö tai säätiö, jonka avulla tuotettaisiin palveluja, joita kunnat hoitavat lakiin perustuen tai lakisääteisiä palveluja välittömästi palvelevia toimintoja. Jäsenyhteisöksi liittymisen edellytyksenä olisi, että osakeyhtiön tai säätiön avulla tuotetaan sellaisia palveluja, joita kunnat hoitavat lakiin perustuen. Tällä tarkoitetaan sekä sellaisia tehtäviä, joita kunnat ovat velvollisia hoitamaan, että sellaisia tehtäviä, joita kunnat lakiin perustuen voivat halutessaan hoitaa. Lailla on kuntien velvollisuudeksi säädetty esimerkiksi perusopetuksen ja lasten päivähoiton järjestäminen, sairaanhoito ja kaavoitus. Toisen asteen koulutus ja kulttuuripalvelut ovat puolestaan tehtäviä, joita yksittäinen kunta ei ole velvollinen järjestämään. Tällaiset palvelut on kuitenkin hoidettava lailla säädetyllä tavalla, jos näihin tehtäviin ryhdytään. Osakeyhtiö tai säätiö voisi harjoittaa myös sellaisia toimintoja, jotka eivät varsinaisesti ole lakiin perustuvien tehtävien hoidon edellyttämiä palveluja, mutta jotka välittömästi palvelevat näitä. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi sairaalan pesulatoimintaa, päivähoiton ruokahuoltopalveluja ja kiinteistöhuoltoa, joka kohdistuu kiinteistöihin, joissa järjestetään esimerkiksi perusopetusta tai sairaanhoitoa. Esimerkiksi sairaanhoito on kunnan lakiin perustuva tehtävä ja sairaalan pesulatoiminta palvelee välittömästi tämän tehtävän hoitamista. Yhdessä nämä muodostavat selkeän toiminnallisen kokonaisuuden. Säännöksen tarkoittamia välittömästi palvelevia toimintoja olisivat siis sellaiset kuntien perinteisesti hoitamat palvelut, joilla tuetaan lakisääteisen tehtävän hoitoa.

Määräysvallan määritelmänä käytettäisiin kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:n mukaista määritelmää, jonka mukaan kirjanpitovelvollisella katsotaan olevan määräysvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, kun sillä on enemmän kuin puolet kohdeyrityksen kaikkien osakkeiden tai osuukien tuottamasta äänimäärästä tai sillä on oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä. Säätiöitä ei kukaan omista, eikä lainsäädännössä voida puhua siitä, että jokin osuus säätiöstä olisi jonkin tahon omistuksessa. Säätiön on katsottu olevan kunnallisessa määräysvallassa, mikäli sen sääntöjen tai säädekirjan taikka erillisen sopimuksen mukaan kunnalla on oikeus nimittää enemmistö säätiön hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenistä taikka enemmistö sellaisen toimielimen jäsenistä, joka nimittää hallituksen.

Momentin 4 kohdan mukaan jäsenyhteisöksi voisi liittyä lakisääteisten jäsenyhteisöjen määräämisvallassa oleva uusi osakeyhtiö tai säätiö, jonka henkilökunnan enemmistö siirtyisi yhtiöön tai säätiöön Kevan jäsenyhteisön palveluksesta. Tarkoituksena olisi säilyttää kunnallisen eläkejärjestelmän piirissä sellaiset toiminnot, joita nykyisin hoidetaan esimerkiksi liikelaitosmuodossa ja myöhemmin yhtiöitetään, mutta jotka toimivat sellaisella alalla, jota ei voida lukea kuntien lakiin perustuviin tehtäviin. Jos esimerkiksi osakeyhtiö perustettaisiin niin, että

henkilöstöä tulisi yhtiöön useamman eläkejärjestelmän piiristä, osakeyhtiö voisi kuulua kunnallisen eläkejärjestelmän piiriin, jos suurin osa henkilöstöstä olisi aikaisemmin kuulunut kunnalliseen eläkejärjestelmään. Eläkejärjestelmää koskeva ratkaisu tehtäisiin yhtiötä perustettaessa eikä sitä myöhemmin tarvitsisi muuttaa, vaikka henkilöstön määrien suhteessa tapahtuisi muutoksia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin yhdistyksen, osakeyhtiön ja säätiön velvollisuudesta ilmoittaa muutoksista, joiden vuoksi jäsenyhteisö ei enää täytä jäsenyyden edellytyksiä. Osakeyhtiön ja säätiön olisi ilmoitettava Kevalle, jos määräysvaltaa tai toimialaa koskeva edellytys ei enää täytyisi. Säännöstä ehdotetaan laajennettavaksi siten, että myös yhdistyksen olisi ilmoitettava muutoksista, jotka vaikuttavat jäsenyhteisöksi hyväksymisen edellytyksiin.

4 §. Jäsenyhteisöksi liittyminen ja jäsenyyden päättäminen. Ehdotettava pykälä vastaa KuEL:n 168 a §:ää. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi menettelyistä yhdistyksen, osakeyhtiön tai säätiön halutessa liittyä Kevan jäsenyhteisöksi ja jäsenyyden päättyessä. Pykälän 1 momentin mukaan jäsenyyttä haettaisiin kirjallisesti Kevan hallitukselta, joka päättää hakemuksen hyväksymisestä. Ne jäsenyhteisöt, joilla on mahdollisuus valita kunnallinen eläkejärjestelmä, voivat halutessaan myös erota Kevan jäsenyydestä.

Pykälän 2 momentin mukaan myös jäsenyyden päättymisen käsittelee Kevan hallitus. Se toteaa jäsenyyden päättyneeksi, kun jäsenyyden edellytykset eivät enää täyty tai jäsenyhteisö muutoin haluaa erota Kevan jäsenyydestä. Jäsenyhteisöä tulisi kuulla asiassa ennen eroasian käsittelyä.

5 §. Jäsenyhteisön konkurssi. Ehdotettava pykälä vastaa KuEL:n 2 §:n 4 momenttia. Pykälässä säädettäisiin jäsenyhteisön mahdollisesta konkurssista. Jos jäsenyhteisöksi liittynyt yhdistys, osakeyhtiö tai säätiö joutuu konkurssiin, voisi konkurssipesä jatkaa Kevan jäsenyhteisönä ja konkurssipesän lukuun tehty työ vakuutettaisiin tällöin julkisten alojen eläkelain mukaan. Konkurssipesällä olisi ilmoitusvelvollisuus sen palvelukseen jäävien työntekijöiden eläkkeeseen vaikuttavista tiedoista. Konkurssipesä vastaisi niin sanottuna massavelkana konkurssin alkamisen jälkeen teetettyyn työhön kohdistuvista eläkemaksuista ja konkurssin alkamisen jälkeiseen aikaan perustuvista muista tämän lain 19 §:n mukaisista maksuista. Maksuissaan palkkoja, konkurssipesä pidättäisi työntekijän eläkemaksun työntekijöiltään. Konkurssipesä voisi erota Kevan jäsenyydestä samoin kuin muut vapaaehtoisesti jäsenyhteisöksi liittyneet yhteisöt.

2 luku **Valvonta**

6 §. Yleinen valvonta. Kevan yleisestä valvonnasta ehdotetaan säädettäväksi vastaavasti kuin voimassa olevassa KuEL:n 137 §:ssä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että Kevan toiminnan yleinen valvonta kuuluu valtiovarainministeriölle. Yleisellä valvonnalla tarkoitetaan lähinnä toiminnan ja hallinnon lainmukaisuuden valvontaa.

KuEL:n 137 §:n 2 momenttia vastaavan pykälän 2 momentin mukaan valtionvarainministeriö voisi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan hallinnon ja tilien erityistilintarkastuksen.

Keva hoitaa jäsenyhteisöjensä eläketurvan lisäksi myös valtion, evankelisluterilaisen kirkon sekä Kansaneläkelaitoksen palveluksessa olevien henkilöiden eläketurvaa ja pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi muiden kuin Kevan jäsenyhteisöjen eläketurvan hoitamiseen liittyvästä tilintarkastuksesta. Nykyisin asiasta säädetään KuEL:n 137 §:n 3 momentissa. Tämän lain 24 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi valtion, kirkon ja Kansaneläkelaitoksen maksa-

masta korvauksesta Kevalle niiden eläkemenojen suorittamiseksi ja henkilöstön eläketurvan hoitamisesta. Korvauksena maksettava summa perustuu Kevan toimittamaan laskelmaan, jonka valtiovarainministeriö vahvistaa. Lisäksi Keva ilmoittaa muiden kuin kuntaeläkkeiden eläkemenoon tarvittavan rahamäärän. Jotta valtiovarainministeriö voisi varmistua maksujen perusteena olevien summien oikeellisuudesta, valtiovarainministeriön asettaman tilintarkastajan tehtävänä olisi tarkastaa Kevan laskelmien perusteena olevat tiedot Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaisi valtion ja kirkon työnantajan ja työntekijän eläkemaksujen perimistä ja sitä, että eläkemaksut, siirtymämaksut ja työttömyysvakuutusrahaston maksu on maksettu oikean suuruisena valtiolle sekä eläkemaksut ja työttömyysvakuutusrahaston maksu kirkolle. Nykyisen säännöksen mukaan valtiovarainministeriö asettaa tilintarkastajan vuosittain. Tehtävää varten asetettaisiin jatkossa tilintarkastaja neljäksi vuodeksi, mikä vastaisi valtuuskunnan valitseman Kevan tilintarkastajan toimikautta. Tilintarkastajan valitseminen vuosittain on osoittautunut käytännön kannalta epätarkoituksenmukaiseksi. Toimikauden pidentäminen mahdollistaisi sen, että valtiovarainministeriö voisi jatkossa asettaa tilintarkastajan myös Kevan valtuuskunnan valitsemasta tilintarkastusyhteisöstä.

7 §. *Rahoitustoiminnan suunnittelun ja sijoitustoiminnan valvonta.* Pykälään siirrettäisiin KuEL:n 137 a §:n säännös, jonka mukaan Kevan rahoitustoiminnan suunnittelua ja sijoitustoimintaa valvoo Finanssivalvonta. Koska valtiovarainministeriöllä on kokonaisvastuu Kevan valvonnasta, Finanssivalvonta olisi velvollinen antamaan suorittamastaan valvonnasta kertomuksen valtiovarainministeriölle.

3 luku **Hallinto**

8 §. *Valtuuskunta.* Ehdotettu pykälä vastaisi KuEL:n 138 §:ää siten sanamuodoltaan täsmennettynä, että siinä otettaisiin huomioon vaalilain (714/1998) 144 §:n muutos kuntavaalien ajankohdan muuttumisesta.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin, että Kevan päätösvaltaa käyttää eläkelaitoksen valtuuskunta. Valtuuskunta voisi siirtää päätösvaltaa myös Kevan muulle toimielimelle. Siirrosta tulisi määrätä Kevan johtosäännössä. Valtuuskunta ei kuitenkaan voisi siirtää päätösvaltaansa sellaisissa asioissa, joista valtuuskunnan tai muun toimielimen on tässä laissa olevan nimenomaisen säännöksen mukaan päätettävä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin valtuuskunnan jäsenistä. Momentin mukaan valtuuskunnassa olisi 30 jäsentä. Jokaisella jäsenellä olisi henkilökohtainen varajäsen. Valtuuskunnan jäsenistä vähintään neljä määrättäisiin kunnallisten pääsopijajärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Valtuuskunnan muut jäsenet ja varajäsenet määrättäisiin Suomen Kuntaliitto ry:n ehdottamista henkilöistä. Valintaa tehtäessä tulee kunnille ja kuntayhtymille sekä maan eri osille varmistaa tasapuolinen edustus. Jäseniä ja varajäseniä määrättäessä otettaisiin huomioon eri ryhmien kunnallisvaaleissa saama ääniosuus vaalilaissa säädetyin suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Nykyisen säännöksen mukaan valtuuskunnan jäsenet määrätään neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Kuntavaalien siirtyessä huhtikuulle, valtuuskunnan toimikauden ehdotetaan alkavan syyskuun alusta ja kestävän neljä vuotta. Nykyisin valtuuskunnan nelivuotinen toimikausi alkaa kalenterivuoden alusta.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin valtuuskunnan tehtävistä. Valtuuskunnan tehtävänä olisi valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä Kevan varsinainen tilintarkastaja. Valtuuskunta myös hyväksyisi eläkelaitoksen lisäeläkesäännön, tilisäännön ja johtosäännön. Johtosäännöstä säädettäisiin tarkemmin 17 §:ssä. Valtuuskunta ottaisi palvelukseen Kevan toimitusjohtajan ja

voisi myös irtisanoa hänet tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos toimitusjohtaja on menettänyt valtuuskunnan luottamuksen. Kevan toimitusjohtaja on virkasuhteessa ja hänen kanssaan voitaisiin ehdotetun 14 §:n mukaisesti tehdä johtajasopimus. Valtuuskunta myös päättäisi Kevan luottamushenkilöiden palkkioiden perusteista sekä jäsenyhteisöjen maksuosuuksista. Valtuuskunnan tehtäviin kuuluisi niin ikään Kevan tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen käsittely sekä eläkelaitoksen budjetin sekä toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen.

9 §. Hallitus. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi hallituksen toimikaudesta, jäsenistä sekä sen tehtävistä. Pykälään ehdotetaan siirrettäväksi KuEL:n 139 §:n säännökset ja lisäksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi säännökset hallituksen ja sen jäsenten kelpoisuusvaatimuksista sekä sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvistä tehtävistä.

Pykälän *1 momentin* mukaan hallitus valittaisiin kahden vuoden toimikaudeksi ja sen valitsisi Kevan valtuuskunta. Hallituksen toimikausi jatkuisi kunnes seuraava hallitus on valittu. Hallitus hoitaa Kevan hallintoa. Kevan on oltava kaikissa tilanteissa toimintakykyinen, näin ollen hallitusten toimikausien välillä ei voi olla katkoksia.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin hallituksen jäsenistä. Hallituksessa olisi yhdeksän jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Kaksi hallituksen jäsentä valittaisiin kunnallisten pääsopijajärjestöjen yhteisesti ehdottamista henkilöistä. Valtuuskunta nimeäisi hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan hallituksen varsinaisista jäsenistä.

Pykälän *3 momentti* olisi uusi, vastaavaa säännöstä ei sisälly kunnalliseen eläkelakiin. Pykälässä säädettäisiin hallituksen jäsenten ja kokonaisuutena arvioiden koko hallituksen kelpoisuusvaatimuksista. Hallituksen jäseniltä edellytettäisiin hyvämaineisuutta. Hyvämaineisuuden vaatimuksen on vakiintuneesti katsottu tarkoittavan rajoituksia esimerkiksi rikoslaissa tarkoitettuja rikoksia tehneiden tai konkurssissa tai liiketoimintakiellossa olevien henkilöiden nimitämiselle hallitukseen. Hallituksen jäseniltä edellytettäisiin myös hyvää työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemusta. Hallituksessa toimivien jäsenten voidaan katsoa toiminnallaan pätevoityneen hyviksi työeläkevakuutustoiminnan asiantuntijoiksi. Asiantuntemus voitaisiin saavuttaa myös perehdyttämiskoulutuksella. Lisäksi hallitukselta kokonaisuutena edellytettäisiin hyvää sijoitustoiminnan asiantuntemusta. Yksittäiseltä hallituksen jäseneltä ei vaadittaisi hyvää sijoitustoiminnan asiantuntemusta, vaan tämän vaatimuksen tulisi ehdotuksen mukaan täytyä hallitusta kokonaisuutena arvioitaessa. Hallituksessa toimivien jäsenten voitaisiin katsoa toiminnallaan hankkineen vaadittavan asiantuntemuksen. Ehdotetuilla muutoksilla hallituksen osaamisvaatimuksia käytännössä kiristettäisiin. Hallituksen hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus on tärkeää, koska Keva hallinnoi merkittävää sijoitusomaisuutta. Keva järjestää nykyisin hallitukselle perehdyttämiskoulutusta sekä työeläkevakuutustoiminnasta että sijoitustoiminnasta ja tällaista perehdyttämiskoulutusta tulisi jatkossakin järjestää.

Pykälän *4 momentissa* olisi säännös hallituksen tehtävistä. Hallituksen tehtäviin kuuluisi valtuuskunnan päätösten toimeenpano ja hallitus myös valmistelisi valtuuskunnassa käsiteltävät asiat. Lisäksi hallitus ohjaisi ja valvoisi Kevan toimintaa. Johtosäännön perusteella hallitus hyväksyy Kevan toimintasäännön, jossa annetaan tarpeelliset määräykset toimivallan jaosta ja raportoinnista hallituksen ja toimitusjohtajan välillä sekä muusta Kevan toiminnan järjestämisestä ja ohjauksesta.

Eläkevarojen sijoittamiseen liittyen hallitus laatii sijoittamista koskevan suunnitelman ja käsittelee muutkin eläkelaitoksen sijoitustoiminnan kannalta periaatteellisesti tärkeät ja laajakantoiset asiat. Uutena kohtana hallituksen tehtäviin ehdotetaan lisättäväksi sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä huolehtiminen. Tehtävät ehdotetaan lisättäväksi hallituksen lakisääteisiin tehtäviin, koska Kevan riskienhallintajärjestelmästä ja sisäisestä valvonnasta eh-

dotetaan jatkossa säädettäväksi tämän lain 25 ja 26 §:ssä. Nykyisinkin hallituksella on kokonaisvastuu Kevan sisäisestä valvonnasta ja hallitus päättää Kevan riskienhallinnan yleisistä periaatteista ja toimintatavoista toimintasäännön perusteella.

Pykälän 5 *momentin* mukaan valtuuskunta voisi erottaa hallituksen kesken toimikauden, jos yksi tai useampi hallituksen jäsen eivät enää nauttisi valtuuskunnan luottamusta. Valtuuskunnalle annettaisiin tällaisessa epäluottamustilanteessa mahdollisuus vaihtaa hallitus. Erottaminen koskisi aina kaikkia hallituksen jäseniä, vaikka epäluottamus ei kohdistuisikaan kaikkiin. Valtuuskunnan tulisi erottaa koko hallitus ja nimetä jäljellä olevaksi hallituksen toimikaudeksi uusi hallitus.

10 §. Omistajaohjauksen periaatteet. Pykälään siirrettäisiin KuEL:n 139 a §:n säännökset omistajaohjauksen periaatteista. Pykälässä säädettäisiin hallituksen velvollisuudesta vahvistaa Kevalle omistajaohjauksen periaatteet. Pykälän 1 *momentin* mukaan periaatteissa käsiteltäisiin Kevan omistuksia muissa yhteisöissä ja sitä, miten omistukseen perustuvia oikeuksia olisi käytettävä. Keva määrittäisi itse, mitä asioita omistajaoikeuksien käyttämisestä periaatteisiin sisällytettäisiin. Periaatteissa olisi myös arvioitava Kevan toimitusjohtajan tai henkilökuntaan kuuluvan osallistuminen muiden yhteisöjen hallintoelimiin. Ehdotuksen mukaan toimitusjohtajan tai työntekijöiden osallistumista muiden yhteisöjen hallintoelimiin ei lähtökohtaisesti rajoitettaisi tai kiellettäisi. Hallituksen olisi kuitenkin otettava kantaa tällaisten jäsenyyksien tarkoituksenmukaisuuteen Kevan kannalta ja perusteltava, miksi toimitusjohtajan tai sen palveluksessa olevien henkilöiden jäsenyys ulkopuolisen yhteisön hallintoelimessä katsottaisiin tarpeelliseksi. Arvioinnissa tulisi saada riittävä varmuus siitä, että hallintoelinjäsenyyden hoitaminen ei häiritse toimitusjohtajan tai työntekijöiden perustehtävien hoitamista eikä Kevan etuja.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin vahvistettujen omistajaohjausperiaatteiden julkisuudesta. Keva päättäisi periaatteiden julkistamisen tavan mutta niiden tulisi olla helposti saatavilla esimerkiksi internetsivuilla.

11 §. Luottamustehtäviä koskeva luettelo. Pykälään siirrettäisiin KuEL:n 139 b §:n säännökset luottamustehtäviä koskevasta luettelosta. Kevalle olisi velvollisuus pitää luettelo hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan sekä muun johdon ja sijoitustoimintaan osallistuvan henkilökunnan jäsenyyksistä taloudellisesti tai yhteiskunnallisesti merkittävien muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallintoelimissä. Keva ylläpitäisi ajantasaista luettelo pykälässä tarkoitettujen henkilöiden Kevalle antamien ilmoitusten perusteella. Keva päättäisi millä tavoin luettelon tiedot julkistetaan, mutta niiden tulisi olla helposti jokaisen saatavissa.

Kevan johtoon kuuluvien henkilöiden kaikkia, lähinnä yksityiselämään liittyviä luottamustoimia ei velvoitettaisi merkitsemään julkiseen luetteloon, ellei tällaisen yhteisön tai säätiön voida katsoa olevan yhteiskunnallisesti tai taloudellisesti merkittävä. Luetteloon ei myöskään velvoitettaisi merkitsemään tietoja asunto-osakeyhtiöiden hallitusjäsenyyksistä.

Pykälän 2 *momentin* mukaan luettelossa ilmoitettaisiin myös muuhun johtoon kuuluvien tai sijoituspäätöksiä valtuuksien nojalla Kevan puolesta tekevien tai niitä valmistelevien työntekijöiden sellaiset hallintoelinjäsenyydet, jotka liittyvät heidän työtehtäviinsä Kevassa. Tämänkään *momentin* mukaisesti ei edellytetä ilmoitettavan asunto-osakeyhtiöiden hallitusjäsenyyksiä.

12 §. Eturistiritilanteita koskevat toimintaperiaatteet. Pykälään siirrettäisiin KuEL:n 139 c §:n säännökset eturistiritilanteiden toimintaperiaatteista. Pykälässä säädettäisiin Kevan velvollisuudesta ottaa huomioon ja ennakoida etukäteen mahdolliset eturistiritilanteet

laatimalla kirjalliset toimintaperiaatteet menettelytavoista, joita Kevassa olisi noudatettava. Kirjallisissa toimintaperiaatteissa olisi tarkoitus dokumentoida ja suunnitella ne kohtuulliset toimenpiteet, jotka olisi toteutettava Kevassa mahdollisesti esiintyvien esimerkiksi hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan, muuhun ylimpään johtoon kuuluvan henkilön taikka Kevan puolesta sijoituspäätöksiä tekevän tai valmistelevan henkilön ja Kevan välisten eturistiriitatilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi.

13 §. *Liiketoimet johdon ja sen lähipiiriin kuuluvien kanssa.* Pykälään siirrettäisiin KuEL:n 139 d §:n säännökset liiketoimista johdon ja sen lähipiirin kanssa. Pykälässä määriteltäisiin liiketoimet, jotka olisi käsiteltävä Kevan hallituksessa ja joita koskevat keskeiset tiedot olisivat julkisia. Hallituksen olisi käsiteltävä merkittävät liiketoimet, jotka tehdään Kevan ja pykälässä määritellyn osapuolen välillä. Velvollisuus hallituskäsittelystä koskisi esimerkiksi omaisuuserien kauppvoja, vuokrasopimuksia, sopimuksia palvelujen hankkimisesta tai näihin rinnastettavia oikeustoimia. Liiketoimea pidettäisiin merkittävänä, jos sillä on suuri taloudellinen arvo liiketoimen osapuolille tai toiselle heistä taikka liiketoimeen liittyy muu periaatteellisesti merkittävä seikka. Yhtenä merkittävyyttä kuvaavana rajana voidaan pitää sisäpiiri-ilmoitusta koskevaan 29 §:n 3 momenttiin sisältyvää 5 000 euron rajaa. Liiketoimen merkittävyys arvioidaisiin tapauskohtaisesti.

Pykälän *1 momentissa* määriteltäisiin henkilöt, joiden kanssa tehtävään liiketoimeen pykälää sovellettaisiin. Näitä olisivat Kevan valtuuskunnan ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, tilintarkastaja, tai tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta sekä muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö, jolla on oikeus tehdä Kevan tulevaa kehitystä ja toiminnan järjestämistä koskevia päätöksiä. Lisäksi pykälää sovellettaisiin, jos toisena osapuolena olisi 1 ja 2 kohdan tarkoittaman henkilön aviopuoliso, rekisteröidystä parisuhteesta annetussa laissa (950/2011) tarkoitettu parisuhteen osapuoli, edunvalvonnassa oleva vajaanavaltainen tai vähintään vuoden samassa taloudessa asunut avopuoliso.

Keva saisi tiedon 1 momentin 3 kohdan mukaisista henkilöistä ja 3 momentin mukaisista yhteisöistä esimerkiksi Kevalle toimitetuista sidonnaisuusilmoituksista tai päättämällä muulla tavalla.

Pykälän *2 momentin* mukaan Kevan tulisi julkistaa tiedot pykälässä tarkoitetuista liiketoimista. Liiketoimesta julkistettaisiin sen osapuolet, kohde ja liiketoimen keskeiset ehdot. Keva päättäisi julkistamistavan, mutta tiedon tulisi olla helposti kaikkien saatavilla. Luettelon tiedot säilytettäisiin viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Henkilötunnukset ja osoitteet eivät olisi julkisia, eikä myöskään 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden nimi.

Pykälän *3 momentin* mukaan pykälää sovellettaisiin myös sellaisiin liiketoimiin, jotka on tehty Kevan ja muun tahon kuin 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden välillä, jos järjestelyn tarkoituksena on kiertää tämän pykälän säännöksiä. Tarkoituksena on estää se, ettei 1 ja 2 momentin säännöksiä hallituskäsittelystä ja liiketoimen julkistamisesta voida kiertää tekemällä muodollisesti liiketoimi muun tahon kuin 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kanssa, jos liiketoimen tosiasiallisena tarkoituksena on 1 momentissa tarkoitettu liiketoimi. Säännöksiä hallituskäsittelystä ja liiketoimen julkistamisesta tulisi siten soveltaa esimerkiksi liiketoimeen Kevan ja sellaisen yhteisön välillä, jossa hallituksen jäsenellä on määräysvalta, jos tämän järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut estää tämän pykälän soveltaminen.

14 §. *Kevan johto.* Pykälän *1 momentti* vastaa KuEL:n 140 §:n 1 momenttia. Siinä säädettäisiin Kevan toimitusjohtajasta, jonka tehtävänä on johtaa eläkelaitoksen toimintaa hallituksen alaisena. Kevan ja toimitusjohtajan kesken voitaisiin tehdä johtajasopimus, jolla tuettaisiin johtamisen edellytyksiä. Keva voisi myös päättää toimitusjohtajalle maksettavasta erokorva-

uksesta. Erokorvauksen maksaminen liittyy yleensä johtajasopimukseen silloin, kun siinä sovitetaan menettelytavoista toimitusjohtajan irtisanoutumisesta epäluottamuksen vuoksi. Toisin kuin muusta johtajasopimuksesta, erokorvauksen maksamisesta päättäisi yksipuolisesti Keva.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista. Vastaavaa säännöstä ei ole KuEL:ssa vaan asiasta määrätään nykyisin Kevan johtosäännössä. Johtosäännön mukaan toimitusjohtajan sijaisena on kaksi varatoimitusjohtajaa, joiden vastuualueista päättää Kevan hallitus. Johtosäännön mukaan toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajien kelpoisuusvaatimuksena on pelkästään ylempi korkeakoulututkinto, joka määrittelee vaadittavan koulutuksen tason. Kelpoisuusvaatimuksia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että kelpoisuusvaatimuksena olisi koulutusvaatimuksen lisäksi tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus ja käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus. Tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus tarkoittaisi työkokemusta erilaisissa tehtävissä ja eri organisaatioissa siltä osin kuin sillä on merkitystä tehtävien hoidon kannalta. Kokemukselle ei asetettaisi yksiselitteisiä mittareita, vaan sen on oltava sellaista, että siitä voidaan arvioida olevan hyötyä tehtävien menestykselliselle hoitamiselle. Tavoite kokemuksesta useammasta kuin yhdestä tehtävästä tai organisaatiosta ei tarkoittaisi ehdotonta vaatimusta kokemuksesta useammasta organisaatiosta. Käytännössä osoitetun johtamistaidon määrittelyä ja arviointiperusteita käytettäisiin henkilön johtamisvalmiuksia arvioitaessa. Tarkoituksena on valintatilanteessa varmistaa se, että henkilö on käytännössä osoittanut omaavansa johtamisen valmiudet. Valintatilanteessa on laaja-alaisesti arvioitava henkilön onnistumista ja valmiuksia varsinaisissa johdon tehtävissä. Johtamistaito voidaan hankkia muussakin kuin varsinaisessa johtamistehtävässä kuten esimerkiksi vaativan hankkeen johtamisessa. Toisin kuin johtamistaito, johtamiskokemus voidaan hankkia vain todellisissa johtamis- ja esimiestehtävissä.

15 §. Kevan viranhaltijat. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi Kevan viranhaltijoista. Pykälässä säädettäisiin KuEL:n 140 §:n 2 momenttia vastaavasti, että Kevan viranhaltijoihin sovellettaisiin kunnallisesta viranhaltijasta annettua lakia (304/2003). Säännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että sellaista Kevan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidettaisiin virkasuhteessa. Julkista valtaa käytetään tehtävissä, joissa tehtävän suorittaja voi lakiin perustuvan toimivaltansa perusteella yksipuolisesti päättää toisen edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta. Kevan johtosäännön mukaan toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat ovat virkasuhteessa. Muiden virkojen perustamisesta päättää hallitus niin, että virkasuhteisia ovat ne johtoryhmän jäsenet ja näiden välittömänä alaisena olevat johtajat, joiden vastuualueeseen kuuluu eläke- tai kuntoutusratkaisujen tekeminen tai näihin vaikuttava vakuutuslääketieteellinen arviointi. Hallitus on perustanut Kevaan kaksi eläkejohtajan virkaa ja johtajaylilääkärin viran. Säännöksen täsmentäminen ei aiheuttaisi muutoksia Kevan virkojen määrään.

16 §. Luottamushenkilöt. Pykälään siirrettäisiin KuEL:n 142 §:n säännökset Kevan luottamushenkilöistä. Pykälässä säädettäisiin siitä, että Kevan luottamushenkilöt toimivat tehtävissään virkavastuulla. Pykälän 2 momentin mukaan luottamushenkilön paikan vapautuessa kesken toimikauden seuraaja määrättäisiin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

17 §. Johtosääntö. Pykälään siirrettäisiin KuEL:n 168 §:n säännökset Kevan johtosäännöstä. Johtosäännössä määrättäisiin Kevan toimielimistä ja niiden kokoonpanosta, tehtävistä ja toimikaudesta samoin kuin muusta Kevan toiminnasta. Kevan johtosäännön hyväksyy valtuuskunta tämän lain 8 §:ään ehdotetun säännöksen mukaisesti.

18 §. Valtion työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta. Valtion eläkelain 145 §:ssä säädetään Kevan yhteydessä olevasta työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunnasta. Sen tehtävänä on valtion palveluksessa olevan henkilöstön työkyvyn arvioinnin ja ammatillisen kuntoutuksen seuranta ja ohjaus. Nämä säännökset ehdotetaan siirrettäväksi

tähän lakiin. Neuvottelukunnassa on kuusi jäsentä. Jäsenistä yhden tulisi edustaa valtiovarainministeriötä, yhden Kevaa ja yhden Valtiokonttoria. Kolme jäsentä määrättäisiin valtion virkamiesten ja työntekijöiden keskustason edustavimpien järjestöjen ehdottamista henkilöistä. Nykyisen säännöksen mukaan jäsenet nimittää valtiovarainministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnan toimikausi ehdotetaan pidennettäväksi neljään vuoteen.

4 luku **Rahoitus**

19 §. Jäsennyhteisöjen maksuosuudet. Ehdotettava pykälä vastaa KuEL:n 131 §:ää. Pykälässä säädettäisiin kunnallisen eläkejärjestelmän rahoittamisesta. Kunnallisen eläkejärjestelmän rahoituksen lähtökohtana on koko kuntasektorin yhteisvastuu. Kevan jäsenyhteisöt olisivat velvolliset kattamaan kaikki kunnallisen eläkejärjestelmän menot. Maksut perittäisiin Kevan menojen kattamiseksi, ei yksilöityjen vastuuden katteeksi.

Pykälän *1 momentissa* ehdotetaan säädettäväksi Kevan jäsenyhteisöjen maksuosuuksien määrittämisestä. Kevan valtuuskunta päättäisi eläkelaitoksen menojen jakamisesta jäsenyhteisöjen vastattaviksi. Kunnallinen eläkemaksu muodostuu nykyisin työnantajan ja työntekijän palkka-perusteisesta sekä työnantajan eläkemenoperusteisesta ja varhaiseläkemenoperusteisesta maksuosuudesta. Työntekijän eläkemaksu on ehdotetun julkisten alojen eläkelain 85 §:n mukaan samansuuruinen kuin työntekijän eläkelaisissa säädetään. Valtuuskunta vahvistaa muiden maksujen suuruuden. Pääosan maksusta muodostaa jäsenyhteisöjen maksaman palkkasumman perusteella määräytyvä osuus.

Erillinen kunnallinen eläkejärjestelmä ja sitä hoitamaan perustettu Keva on perinteisesti katsottu osaksi kunnallistaloutta, sillä kunnat vastaavat yhteisvastuullisesti eläkejärjestelmän menoista. Tästä syystä eläkejärjestelmän maksun tasosta päättäminen on vuosittain annettu Kevan ylintä päätösvaltaa käyttävän valtuuskunnan tehtäväksi. Ehdotetun 16 §:n mukaan valtuuskunnan jäsenet olisivat tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan virkavastuun alaisia. Muutoksenhausta valtuuskunnan päätöksiin säädettäisiin tämän lain 32 §:ssä.

Pykälän *2 momentin* mukaan jäsenyhteisö olisi velvollinen maksamaan valtuuskunnan vahvistamien perusteiden mukaan tiettyjen eläkelajien omavastuuosuudet. Pykälän 3 momentin mukaan Keva voisi periä maksuosuuksista ennakkoa. Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että valtuuskunta antaisi tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa säädettyjen maksujen suorittamisen perusteista.

20 §. Maksun perintä ja maksusaatavan vanhentuminen. Ehdotettavaa pykälää vastaavat säännökset maksun perinnästä ja maksusaatavan vanhentumisesta ovat nykyisin KuEL:n 134 §:ssä. Pykälän *1 momentissa* ehdotetaan säädettäväksi ehdotetun 19 pykälän mukaisten maksujen perinnästä ja maksusaatavan vanhentumisesta. Työntekijän eläkemaksusta ehdotetaan jatkossa säädettäväksi julkisten alojen eläkelaisissa. Kevan olisi määrättävä maksu viiden vuoden kuluessa saatavan syntymisestä. Maksuosuussaatavien syntyhetkenä pidetään lopullisen maksun eräpäivää. Eläkemaksu ja sille mahdollisesti tuleva viivästyskorko saataisiin ulosmitata ilman erillistä tuomiota tai päätöstä samoin perustein kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Viivästyskoron määrään sovellettaisiin korkolain 4 §:n 1 momenttia, jonka mukaan viivästyskorko on seitsemän prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko. Mainitussa pykälässä tarkoitettu viitekorko on Euroopan keskuspankin viimeisimpään perusrahoitusoperaatioon ennen kunkin puolivuotiskauden ensimmäistä kalenteripäivää soveltama korko pyöristettynä ylöspäin lähimpään seuraavaan puoleen prosenttiyksikköön.

Pykälän 2 momentin mukaan aiheettomasti suoritetun eläkemaksun palautus vanhentuusi viiden vuoden kuluttua aiheettomasti maksetun maksun maksupäivästä, jollei vanhentumista ole tätä ennen katkaistu. Jos vanhentuminen katkaistaan viiden vuoden kuluessa aiheettomasti maksetun maksun maksupäivästä lukien, alkaa tästä katkaisutoimesta kulua uusi viiden vuoden pituinen vanhentumisaika. Velan vanhentuminen katkeaa vanhentumislain 10 §:n mukaisesti vapaamuotoisilla tai 11 §:n mukaan oikeudellisilla katkaisutoimilla. Vapaamuotoisesta katkaisutoimesta on kyse, kun velkoja ja velallinen sopivat maksujen järjestelystä tai velan ehtojen muutoksesta, velallinen suorittaa velkaa tai tunnustaa velan taikka velkoja vaatii velan suoritusta tai muistuttaa velasta. Oikeudellisista katkaisutoimista on kyse esimerkiksi, kun velkoja panee vireille kanteen tai kun velkoja ilmoittaa saatavan velallista koskevan julkisen haasteen johdosta taikka velallisen konkurssissa tai muussa maksukyvyttömyysmenettelyssä tai kun velkoja panee vireille ulosottoasian. Myös saatavan käsittely tuomioistuinsovittelussa on oikeudellinen katkaisutoimi. Vanhentumisaika voi pidentyä mainitun lain 11 §:n 3 momentin mukaan niissä tilanteissa, kun velkoja peruuttaa hakemuksensa tai asian käsittely muusta syystä keskeytyy ilman velan katkeamista. Tällöin velka vanhentuu aikaisintaan yhden vuoden kuluessa menettelyn päättymisestä. Vanhentumisaikaa voidaan pidentää tällä tavoin vain kerran. Aiheettomasti eläkemaksua suoritaneen on vanhentumislain 10 §:n mukaisesti ilmoitettava Kevalle vaatimuksensa peruste ja määrä kohtuudella vaadittavalla tavalla.

21 §. Eläkevastuurahasto. Pykälään ehdotetaan siirrettäväksi KuEL:n 135 §:n sisältö. Vuoteen 1987 saakka kunnallinen eläkejärjestelmä oli puhdas jakojärjestelmä ja se kantoi jäsenyhteisöiltään maksuosuuksia ainoastaan sen verran kuin se välittömästi tarvitsi eläke- ja hallintomenojen kattamiseksi. Vuoden 1988 alusta voimaan tulleella lain muutoksella annettiin eläkelaitokselle mahdollisuus varautua tuleviin eläkemenoihin rahastoimalla. Rahastoon siirrettävä ja myöhemmin sieltä purettava rahamäärä on päätetty kunakin vuonna erikseen ja päätöksen on tehnyt eläkelaitoksen valtuuskunta. Pykälässä esitetään edelleen säädettäväksi, että Kevan menoihin kuuluisivat myös siirrot eläkemenojen tasoittamiseksi perustettuun eläkevastuurahastoon sen mukaan kuin Kevan valtuuskunta erikseen päättää.

Pykälän 2 momentti mahdollistaisi sijoitustoiminnan sopeuttamisen muuttuviin ja kehittyviin olosuhteisiin niin, että kotimainen ja ulkomainen sijoitustoiminta palvelisi parhaalla mahdollisella tavalla eläkevastuurahaston tarkoitusta. Sijoitukset olisi tehtävä niin, että huolehdittaisiin niiden varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä hajauttamisesta. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että sijoitustoiminnasta päättäisi Kevan hallitus ja että se voisi kuitenkin johtosäännössä määrättyllä tavalla siirtää päätösvaltaansa Kevan viranhaltijoille ja työntekijöille. Hallituksen vastuu sijoitustoiminnasta on huomioitu ehdotettavassa 9 §:ssä, jonka mukaan Kevan hallitukselta edellytetään hyvää sijoitustoiminnan asiantuntemusta.

22 §. Sijoitusneuvottelukunta. Pykälään siirrettäisiin KuEL:n 143 §:n sisältö. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin sijoitusneuvottelukunnan tehtävistä. Sijoitusneuvottelukunnan tehtävänä olisi toimia neuvoa antavana Kevan sijoitustoimintaa tukevana neuvottelukuntana. Neuvottelukunta antaisi myös mahdollisuuden neuvottelukunnassa edustettuina olevien tahojen väliin tietojen vaihtoon.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin nykyistä vastaavasti, että sijoitusneuvottelukunnan kutsuisi toimikaudekseen Kevan hallitus ja siinä olisi yhteensä 10 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jäsenistä kolme edustaisi valtiovarainministeriötä, yksi työ- ja elinkeinoministeriötä sekä kaksi kunta-alan pääsopijajärjestöjä.

23 §. Valvontamaksu ja erät muut maksut. Pykälä vastaa KuEL:n 132 §:ää. Pykälän 1 momentissa viitattaisiin valvontamaksun osalta Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettuun

lakiin (879/2008), jonka mukaan Keva on velvollinen suorittamaan Finanssivalvonnan valvontamaksun.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että Kevan menoihin kuuluviksi luetaan valvontamaksun lisäksi työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (677/2005) 16 §:n mukainen oikeushallintomaksu sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukainen kustannusosuus ja toimintokohtainen palvelumaksu. Oikeushallintomaksu määrätään siten, että muutoksenhakulautakunnan kustannukset jaetaan työeläkelaitosten kesken vakuutettujen työansioiden ja tötulojen perusteella. Eläketurvakeskuksen kustannuksista eläkelaitokset vastaavat vakuutettujen työansioiden mukaisen suhteen perusteella määräytyvällä kustannusosuudella. Lisäksi eläkelaitokset maksavat toimintokohtaista palvelumaksua käyttämistään palveluista. Kustannusosuutta määrittäessä julkisten alojen eläkelaitoksissa vakuutetuista työansioista otetaan huomioon valtioneuvoston asetuksella säädettävä osuus. Eläkelaitosten kustannusosuuden määrä ja suoritus aika määrätään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamissa kustannustenjakoperusteissa. Eläketurvakeskuksella on oikeus periä eläkelaitosten kustannusosuudesta myös ennakkoa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin julkisten alojen eläkelain 8 §:n mukaisen lisäeläkkeen kustantamisesta. Tällaisen lisäeläketurvan kustannukset kohdennettaisiin järjestelmän käyttäjille siten kuin Kevan valtuuskunta päättää.

24 §. *Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkemenojen maksu ja Kevan kustannusten korvaus.* Pykälään siirrettäisiin KuEL 137 b §:n säännökset. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että valtio, Kirkon keskusrahasto ja Kansaneläkelaitos maksaisivat Kevalle ennakoon niiden eläkemenon kattamiseen tarvittavan määrän. Ennakko maksetaan etukäteen siten, että eläkemaksu on sen saajalla laissa määrättyinä päivinä. Pääsääntöisesti valtion eläkkeet maksetaan kuukauden 20 päivä, joten valtion tulisi suorittaa maksu Kevalle siten, että se on tällöin käytettävissä. Sama koskee eläkkeiden ennakonpidätyksiä, jotka on maksettava kuukauden 12 päivä. Evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkkeet maksetaan kunkin kuukauden ensimmäisenä arkipäivänä. Noin viisi prosenttia valtion nettoeläkemenosta suoritetaan kahdesti viikossa takautuvina maksuina ja näiden osalta maksu olisi oltava Kevalle ennen näitä maksuja. Koska ennakkomaksu tapahtuisi arvion perusteella, olisi maksettu määrä tarkistettava vuosittain, kun lopullinen eläkemenon suuruus on selvinnyt. Tarkemmasta menettelystä ja maksusuoritusten päivämääristä ehdotetaan 4 momentissa säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin korvauksesta, jonka valtion eläkerahasto, Kirkon keskusrahasto ja Kansaneläkelaitos suorittavat Kevalle valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläketurvan toimeenpanosta. Valtiovarainministeriö vahvistaisi Kevan saaman korvauksen ennakkomaksun euromääräisen suuruuden. Se pyytää ennen vahvistamista lausunnon Kirkon keskusrahastolta ja Kansaneläkelaitokselta. Keva esittäisi valtiovarainministeriölle laskelman korvauksen suuruudeksi. Kevan olisi esitettävä valtiovarainministeriön riittäväksi katsomat selvitykset laskelmansa perusteeksi. Korvauksen suuruus perustuisi laskentaperiaatteisiin, jotka vahvistettaisiin 4 momentissa ehdotettavalla valtioneuvoston asetuksella. Kevalle suoritettava korvaus laskettaisiin valtion maksuperustelaisissa tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Omakustannusarvolla tarkoitetaan laissa suoritteen tuottamisesta aiheutuneita kokonaiskustannuksia. Näihin kuuluvat suoritteen aiheuttamien erilliskustannusten ohella suoritteen osuus hallinto-, toimitila- ja pääomakustannuksista sekä muista yhteisistä kustannuksista. Keskeisiä eläketurvan hoitamisesta aiheutuvia kustannuksia ovat tietohallinto- ja henkilöstökustannukset. Kustannuksiin eivät voi sisältyä sellaiset Kevan kustannukset, jotka eivät liity valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilös-

tön eläketurvan hoitoon, kuten Kevan sijoitustoiminnan kustannukset ja niihin liittyvät yleishallinnon kustannukset.

Kuntien, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläketurvan toimeenpano hoidettaisiin suunnitelmien mukaan yhtenä kokonaisuutena, jolloin niiden eläketurvan toimeenpanon aiheuttamat kustannukset eivät pääsääntöisesti olisi suoraan erotettavissa kunnallisen eläketurvan toimeenpanon kustannuksista. Eriteltävissä olevat kustannukset korvataan syntyneiden kustannusten suuruusina. Ne kustannukset, joita ei voida eritellä, lasketaan valtioneuvoston asetuksessa määriteltävällä tavalla esimerkiksi eläkejärjestelmien eläkkeelle siirtyneiden suhteessa tai suhteessa maksussa oleviin eläkkeisiin.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että valtiovarainministeriö, Kirkon keskusrahasto ja Kansaneläkelaitos arvioivat viiden vuoden välein eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatutasolle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Arviointi tehdään ensimmäisen kerran vuonna 2015. Tässä yhteydessä arvioidaan myös sitä, saavutettiin tuottavuus- ja kustannussäästöt siten, kuin valtion, kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkeasioiden siirtämisellä Kevan hoidettavaksi tarkoitettiin.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan valtioneuvoston asetuksella säädettäväksi tarkemmin paitsi 1 momentissa säädetyistä asioista, myös 2 momentissa tarkoitetuista omakustannusarvon laskemisen perusteista sekä korvauksen maksamisesta ja korvauksen tarkistamisesta toteutuneiden kustannusten mukaan.

5 luku Riskienhallinta, sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastus

25 §. Riskienhallinta. Ehdotettava pykälä on uusi ja siinä säädettäisiin Kevan riskienhallinnasta. Kunnallisessa eläkelaiissa ei ole vastaavia säännöksiä. Nykyisin hallitus päättää toimintäsäännön perusteella riskienhallinnan periaatteista ja toimintatavoista.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin riskienhallinnan peruslähtökohdista. Riskienhallinta on sisällytettävä tiiviisti osaksi Kevan organisaatorakennetta ja päätöksentekoprosesseja. Kevan organisaatorakenteen tulee olla sellainen, että se tukee tehokkaan riskienhallinnan järjestämistä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan strategioita, prosesseja ja raportointimenettelyjä, joilla tunnistetaan, seurataan ja hallitaan Kevaan kohdistuvia erilaisia riskejä. Riskienhallinnassa on otettava huomioon kaikki merkittävät Kevan toimintaan vaikuttavat sisäiset ja ulkoiset riskit. Tällaisia riskejä voivat olla esimerkiksi likviditeettiriski, strategiset riskit ja maineriski. Riskienhallinnassa on olennaista tarkastella yksittäisiä riskejä ja yksittäisten riskien yhteisvaikutuksia Kevan toiminnassa. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin niistä osa-alueista, jotka Kevan toiminnassa on ainakin otettava huomioon osana riskienhallintaa. Myös muita osa-alueita on tarpeen mukaan otettava riskienhallinnan piiriin.

Riskienhallinnan olisi katettava sijoitukset. Riskienhallinnan piiriin kuuluisi myös maksuvalmius (likviditeettiriski) ja keskittymäriskin sekä operatiivisten riskien hallinta. Keskittymäriskillä tarkoitetaan riskiä, joka syntyy useista eri tekijöistä, jotka eivät yksinään aiheuta riskiä mutta kohdistuessaan samaan kohteeseen muodostavat keskittymäriskin tai joka syntyy, jos Kevan yksittäinen riski muodostaa huomattavan osan vastaavanlaisten riskien yhteismäärästä, jolloin Kevalla on normaalia suurempi riski tästä yksittäisestä kohteesta. Tällaisia voivat olla luotto- ja sijoitusriskit. Operatiiviset riskit liittyvät Kevan sisäisiin prosesseihin, henkilöstöön, eri järjestelmiin sekä Kevaa koskettaviin ulkoisiin tapahtumiin.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin riskienhallintatoiminnosta, jollainen Kevalla tulisi olla. Riskienhallintatoiminnon on oltava riippumaton riskiä ottavista toiminnoista. Käytännössä

tämä tarkoittaa sitä, että riskienhallintatoiminto voi olla organisatorisesti jonkin muun toiminnon yhteydessä, mutta toiminnallisesti sen on oltava aina riippumaton riskiä ottavista toiminnoista. Keva voisi vapaasti päättää, miten toiminto käytännön tasolla organisoidaan.

Riskienhallintatoiminnon on oltava rakenteeltaan sellainen, että se helpottaa riskienhallinnan täytäntöönpanoa. Toiminnon tehtävänä on seurata, että edellä mainitut riskit tulevat Kevassa asianmukaisesti ja annetun ohjeistuksen mukaisesti tunnistetuiksi, arvioiduiksi, seuratuiksi ja valvotuiksi. Tarvittaessa se myös ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita hallituksen vahvistettavaksi sekä laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa.

26 §. Sisäinen valvonta. Ehdotettava pykälä on uusi ja siinä säädettäisiin Kevan sisäisestä valvonnasta. Kunnallisessa eläkelaiassa ei ole säännöksiä sisäisestä valvonnasta. Pykälän *1 momentin* mukaan Kevalla tulisi olla sisäinen valvonta, joka kohdistuu Kevan kirjanpitoon, hallintoon, sijoitustoimintaan ja muihin keskeisiin toimintoihin. Keskeisiä toimintoja ovat esimerkiksi eläkeasioiden käsittely, sisäinen raportointi ja esimiesvalvonta. Sisäisen valvonnan tulee kohdistua oikeassa suhteessa niihin riskeihin, joita kussakin toiminnossa voi esiintyä. Keva vastaa siitä, että sisäinen valvonta on mitoitettu oikein sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden. Kokonaisvastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä on Kevan hallituksella.

Sisäinen valvonta koostuu organisaatoratkaisuista ja menettelyistä, joilla pyritään varmistamaan toiminnan tehokkuus ja tuloksellisuus, tavoitteiden saavuttaminen, raportoinnin luotettavuus sekä lakien, määräysten ja toimintaperiaatteiden noudattaminen. Tehokas sisäinen valvonta edellyttää, että sisäinen valvonta on järjestetty läpi Kevan eri organisaatiotasojen. Lisäksi Kevalla on oltava sisäiselle valvonnalle kirjalliset toimintaperiaatteet.

Kevan on myös varmistettava, että henkilökunta on tarpeellisessa laajuudessa tietoinen sisäisen valvonnan menettelytavoista ja tarkoituksesta. Kevassa noudatettavien raportointi- ja muiden menettelytapojen tarkoituksena on osaltaan myös varmistaa se, että sisäisen valvonnan toimivuutta voidaan seurata, arvioida ja varmentaa sisäisen tarkastuksen toimesta.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin, että sisäiseen valvontaan kuuluisi säännösten noudattamista valvova toiminto (compliance-toiminto). Keva voisi järjestää compliance-toiminnon toimintansa laatuun ja laajuuteen nähden soveltuvalla tavalla. Compliance-toiminnon tehtävät on mahdollista yhdistää muihin toimintoihin tai tehtävät voidaan tarvittaessa ulkoistaa. Toimintoa ei voida kuitenkaan yhdistää jäljempänä 27 §:ssä tarkoitettuun sisäisen tarkastuksen toimintoon, koska sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan riittävyttä ja asianmukaisuutta.

27. Sisäinen tarkastus. Pykälä olisi uusi. Kevan sisäinen tarkastus perustuu nykyisin johtosäännön ja toimintasäännön määräyksiin. Pykälän *1 momentissa* ehdotetaan säädettäväksi, että Kevalla on oltava sisäinen tarkastus, jonka tehtävänä on seurata ja arvioida Kevan sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyttä ja tehokkuutta. Sisäinen tarkastus ei kuitenkaan vastaa Kevan päivittäiseen toimintaan sisältyvästä sisäisestä valvonnasta. Sisäisestä tarkastuksesta tulee olla kirjalliset toimintaperiaatteet ja toimintasuunnitelma. Keva vastaa siitä, että sisäinen tarkastus on oikein mitoitettu Kevan toimintaan nähden. Tarvittaessa tehtävä voidaan ulkoistaa.

Sisäisen tarkastuksen riippumattomuusvaatimuksesta ehdotetaan säädettäväksi erikseen pykälän *2 momentissa*. Sisäisen tarkastuksen on oltava riippumaton Kevan operatiivisesta toiminnasta ja tarkastettavista toiminnoista. Sisäisen tarkastuksen asema organisaatiossa ja sen suhde muihin valvontatoimintoihin on oltava selkeä. Sillä tulee olla myös asianmukainen toimivalta sille annettujen tehtävien suorittamiseen.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi sisäisen tarkastuksen velvollisuudesta raportoida hallitukselle ja toimitusjohtajalle sisäisen tarkastuksen tuloksista. Edelleen sisäisen tarkastuksen tehtävänä on antaa johdolle toimenpidesuositukset niistä toimista, joihin johdon olisi ryhdyttävä sisäisen tarkastuksen tulosten ja suositusten johdosta. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on myös varmistaa, että sisäisen tarkastuksen suosittelemiin toimenpiteisiin ryhdytään. Mikäli Kevan johto päättäisi olla ryhtymättä toimiin, joita sisäinen tarkastus on suositellut, on sisäisen tarkastuksen tuotava tämä esille raportissaan, jonka sisäinen tarkastus tekee vuosittain.

28 §. Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus. Pykälään ehdotetaan siirrettäväksi KuEL:n 165 a §:n sisältö. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi Kevan sisäpiiriläisen velvollisuudesta tehdä osakkeiden ja rahoitusvälineiden omistusta koskeva sisäpiiri-ilmoitus Kevalle. Pykälän 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisuus koskisi säännellyllä markkinalla tai monenkeskisesä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy edellä tarkoitettujen osakkeiden perustella. Säännös vastaa sijoituspalvelulain 7 luvun 17 §:n 1 momenttia ja sijoitusrahastolain 99 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin Kevan sisäpiiriläiset. Näitä olisivat ensinnäkin Kevan valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, hallituksen jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä tilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu eläkelaitoksen tilintarkastuksesta. Valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat läsnä hallituksen kokouksissa, mutta valtuuskunnan muiden jäsenten ei katsottaisi kuuluvan Kevan sisäpiiriin, koska valtuuskunnan jäsenten tehtävät eivät ole kiinteässä yhteydessä käytännön sijoitustoimintaan.

Toiseksi Kevan sisäpiiriläisiä olisivat Kevan palveluksessa olevat henkilöt, joilla on mahdollisuus vaikuttaa eläkelaitoksen varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen. Lisäksi sisäpiiriläisiä olisivat myös muut sellaiset Kevan palveluksessa olevat henkilöt, jotka muutoin säännöllisesti saavat haltuunsa tällaisia osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiirintietoa.

29 §. Sisäpiiri-ilmoitus. Pykälään ehdotetaan siirrettäväksi KuEL:n 165 b §:n sisältö. Siinä säädettäisiin sisäpiiri-ilmoituksesta. Säännös vastaa sisällöltään sijoituspalvelulain (747/2012) 7 luvun 18 §:n ja sijoitusrahastolain (48/1999) 100 §:n säännöstä. Pykälän 1 momentin mukaan ilmoitus olisi tehtävä, kun asianomainen on nimitetty tehtävänsä. Ilmoitus olisi tehtävä siitä riippumatta, omistaako henkilö pykälässä mainittuja osakkeita ja rahoitusvälineitä vai ei. Pykälän 2 ja 5 momentti sisältäisivät säännökset sisäpiiri-ilmoituksessa annettavista tiedoista. Annettujen tietojen muutoksista olisi pykälän 3 momentin mukaan ilmoitettava seitsemän päivän kuluessa muutoksesta. Ilmoitus tulee tehdä, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin eräistä ilmoitusvelvollisuutta koskevista poikkeuksista. Tietoja ei tarvitsisi ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava. Pykälän 6 momentin mukaan Keva voi hankkia tiedot myös arvo-osuusjärjestelmän kautta ja tällöin erillisiä ilmoituksia ei tarvitsisi tehdä.

30 §. Sisäpiirirekisteri. Pykälään ehdotetaan siirrettäväksi KuEL:n 165 c §:n sisältö. Siinä ehdotetaan säädettäväksi Kevan velvollisuudesta ylläpitää sisäpiiri-ilmoituksista sisäpiirirekisteriä, rekisterinpidon järjestämisestä sekä rekisteritietojen julkisuudesta. Pääsääntönä olisi näi-

den tietojen julkisuus. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan olisi julkisia.

31 §. *Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskeva valvonta.* Pykälään ehdotetaan siirrettäväksi KuEL:n 165 d §:n sisältö. Siinä ehdotetaan säädettäväksi Finanssivalvonnan toimivalta valvoa sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevien säännösten noudattamista. Sisäpiirisääntely liittyy asiallisesti sijoitustoimintaan, joten on perusteltua, että Finanssivalvonnan valvonta kattaa myös sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevien säännösten valvonnan. Kevan yleinen valvonta kuuluu ehdotetun 6 §:n mukaan valtiovarainministeriölle.

6 luku **Muutoksenhaku**

32 §. *Muutoksen hakeminen.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi muutoksen hakemisesta Kevan muihin päätöksiin kuin eläkepäätöksiin. Ehdotettava pykälä vastaa KuEL:n 153 §:n 3 momenttia ja 154 §:n 2 momenttia. Eläkepäätöksistä ja niiden muutoksenhausta säädettäisiin julkisten alojen eläkeläisissä. Pykälässä tarkoitettuja muita päätöksiä ovat pääasiassa valtuuskunnan ja hallituksen tekemät valituskelpoiset päätökset. Hallituksen valituskelpoisia päätöksiä ovat muun muassa jäsenyhteisöksi hyväksymistä koskevat päätökset. Valtuuskunta tekee valituskelpoisia päätöksiä muun muassa päättäessään jäsenyhteisöjen maksuosuuksista ja hyväksyessään Kevan budjetin. Muutoksenhakuoikeus päätöksiin olisi asianosaisella eli sillä, jota Kevan päätös koskee ja tämän lisäksi myös Kevan jäsenyhteisöllä. Muutosta haettaisiin valittamalla Kevan kotipaikan eli Helsingin hallinto-oikeuteen.

33 §. *Päätöksen tiedoksianto.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tiedoksiannosta asianosaiselle. Nykyisin päätöksen antamisesta tiedoksi asianosaiselle säädetään KuEL:n 157 §:n 1 momentissa, jonka mukaan päätös saadaan antaa tiedoksi asianosaiselle lähettämällä se hänelle postitse. Jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä, katsotaan valittajan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on hänen ilmoittamallaan osoitteella varustettuna annettu postin kuljetettavaksi. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että asianosaisen tiedoksiannosta sovellettaisiin hallintolain (434/2003) 59 §:n säännöksiä tavallisesta tiedoksiannosta ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:n säännöksiä (tavallisesta) sähköisestä tiedoksiannosta. Päätösten tiedoksi antamisessa on tarpeen varautua myös päätösten lähettämiseen sähköisesti. Hallintolain mukaan tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä. Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:n mukaan asiakirja voidaan antaa tiedoksi asianomaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan. Asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä.

Pykälään 2 momenttiin ehdotetaan uutta säännöstä, jonka mukaan valtuuskunnan ja hallituksen pöytäkirja valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa siltä osin kuin salassapitoa koskevista säännöksistä ei muuta johdu. Salassapitoa koskevat säännökset voivat tarkoittaa, että pöytäkirjaan sisältyviä tietoja ei voida kokonaisuudessaan julkaista yleisessä tietoverkossa Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa on kuitenkin julkaistava maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Tässä yhteydessä tulisi ilmetä, mihin säännökseen salassapito perustuu. Hallituksen käsittelemiä salassa pidettäviä asioita ovat esimerkiksi sijoitustoimintaan liittyvät asiat, joissa on julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 17 kohdassa tarkoitettuja tietoja. Tietoverkossa julkaistavassa pöytäkirjassa tulee kuitenkin aina olla päätöksentekoon liittyvät olennaiset tiedot sekä ne tiedot, jotka ovat tarpeellisia valituksen tekemiseksi. Julkaistessaan pöytäkirjoja tietoverkossa Kevan tulisi huolehtia myös henkilötietojen suojan toteutumisesta. Momentin mukaan pöytäkirjassa julkaistaan aino-

astaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Jos julkaistu pöytäkirja sisältäisi henkilötietoja, olisi ne poistettava valitusajan jälkeen. Nykyisin valtuuskunnan ja hallituksen päätökset pidetään Kevassa yleisesti nähtävinä ja tästä ilmoitetaan etukäteen Kevan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla siten kuin kunnallisen eläkelain 157 §:n 2 momentissa säädetään.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan uutta säännöstä, jonka mukaan muun kuin asianosaisasemassa olevan jäsenyhteisön katsottaisiin saaneen valtuuskunnan ja hallituksen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisena olevalle jäsenyhteisölle valtuuskunnan ja hallituksen päätökset annettaisiin tiedoksi pykälän 1 momentin mukaan.

7 luku Erinäiset säännökset

34 §. Poikkeus esteellisyyteen. Pykälään ehdotetaan siirrettäväksi KuEL:n 164 §:n 2 momentin säännös, jonka mukaan Kevan luottamushenkilö, viranhaltija tai työntekijä voisi hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädettyjen esteellisyyssäännösten estämättä käsitellä asiaa, joka koskee Kevan jäsenyhteisöä tai jäsenyhteisön palveluksessa olevaa henkilöä tai muuta tämän lain mukaisen eläketurvan alaisuuteen kuuluvaa henkilöä. Hallituksen jäsen voi esimerkiksi osallistua jäsenyhteisöhakemuksien käsittelyyn hallituksessa hallintolain mainittujen säännösten estämättä.

35 §. Tilintarkastus ja tilinpäätös. Pykälään ehdotetaan siirrettäväksi KuEL:n 165 §:n säännökset tilintarkastuksesta ja tilinpäätöksestä. Pykälän 1 momentissa todettaisiin että eläkelaitoksen tilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö ja että tilintarkastuksessa noudatetaan soveltuvin osin tilintarkastuslakia. Pykälän 2 momentin mukaan Keva laatii tilinpäätöksen kalenterivuositain ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatettaisiin soveltuvin osin kirjanpitolakia.

36 §. Yhteistoiminta. Pykälään ehdotetaan siirrettäväksi KuEL:n 166 §:n säännös yhteistoiminnasta Eläketurvakeskuksen ja muiden eläke- ja vakuutuslaitosten kanssa. Keva voisi sopia yhteistoiminnasta näiden laitosten kanssa kuten nykyisinkin.

37 §. Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Voimaantulosäännöksen 2 momentissa todettaisiin, että sellaiset osakeyhtiöt, jotka ennen 1 päivänä tammikuuta 2007 ovat liittyneet Kevan jäsenyhteisöiksi, säilyttävät tämän lain voimaantullessa jäsenyytensä, jos yhdellä tai useammalla tämän lain 3 §:n 1 momentissa mainitulla jäsenyhteisöllä on osakeyhtiössä kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Vastaava voimaantulosäännös on nykyisin kunnallisen eläkelain 2 §:n muuttamisesta annetun lain 423/2006 voimaantulosäännöksessä. Kevan jäsenyhteisöksi on voinut ennen vuotta 2007 liittyä sellainen osakeyhtiö, jonka osakkeista vähintään 90 prosenttia on Kevan lakisääteisten jäsenyhteisöjen tai jäsenyhteisöksi liittyneiden yhdistyksen omistuksessa. Mainituilla perusteilla jäsenyhteisöksi liittyneet osakeyhtiöt eivät välttämättä täytä tämän lain 3 §:n 2 momentin vaatimuksia jäsenyhteisöksi liittymiselle ja siksi on tarpeen säätää, etteivät mainitun säännöksen vaatimukset koske niitä.

38 §. Valtuuskunnan ja hallituksen toimikautta koskevat siirtymäsäännökset. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin valtuuston toimikauden jatkumisesta kuntavaalien siirtyessä lokakuulta 2016 huhtikuulle 2017 vaalilain (714/1998) 1 päivänä kesäkuuta 2015 voimaantulleen muutoksen johdosta. Kevan valtuuskunnan jäseniä ja varajäseniä määrättäessä otetaan ehdotetun 8 §:n mukaisesti huomioon eri ryhmien kunnallisvaaleissa saama ääniosuus vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Kuntavaalien siirtyessä huhtikuulle valtuuskunnan

toimikauden ehdotetaan jatkossa alkavan syyskuun alusta. Toimikaudelle 2013—2016 valitun valtuuskunnan toimikautta ehdotetaan jatkettavaksi elokuun 2017 loppuun ja uusi valtuuskunta aloittaisi toimintansa syyskuun 2017 alusta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että vuosiksi 2015—2016 valitun hallituksen toimikausi jatkuu, kunnes syyskuun 2017 alusta toimikautensa aloittava valtuuskunta olisi valinnut uuden hallituksen.

1.2 Laki valtion eläketurvan rahoituksesta

1 §. *Valtion eläketurvan rahoitus.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi selvyuden vuoksi, että valtion julkisten alojen eläkelain mukaisen eläketurvan piiriin kuuluvan henkilöstön eläketurva rahoitetaan valtion talousarviosta. Vastaava säännös on nykyisin VaEL 132 §:ssä.

2 §. *Työnantajan eläkemaksu.* Pykälässä säädettäisiin työnantajan eläkemaksusta, eläkemaksun perimisestä sekä työnantajan eläkemaksun perusteena olevien vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkeosien suuruudesta päättämisestä. Vastaava säännös on voimassa olevan VaEL:n 135 §:ssä. Pykälän 1 momentissa lueteltavat työnantajan eläkemaksua maksavat tahot on teknisesti kirjoitettu uudelleen vastaamaan eläkelainsäädännössä vuoden 2017 alussa tapahtuviksi esitettäviä muutoksia. Uudelleen kirjoittamisella ei ole tarkoitus muuttaa VaEL:n 135 §:n 1 momentin mukaisia työnantajan eläkemaksua maksavia tahoja aineelliselta sisällöltään.

Pykälän 4 momentin säännös olisi osittain uusi. Uutena asiana momentissa säädettäisiin Kevan oikeudesta päättää valtion työntekijien muutostilanteissa työnantajan eläkemaksun osien suuruudesta ilman valtiovarainministeriön erillistä päätöstä. Muutoksella vahvistettaisiin nykyisin valtion eläkemaksun vuoden 2015 laskuperusteissa todettua menettelyä, selkiytettäisiin laskuperusteiden käytäntöä ja kevennettäisiin eläkemaksun määräämiseen liittyvää hallinnollista menettelyä. Yhdistymisiä ja jakautumisia tapahtuu vaihtelevasti, eikä niitä välttämättä ole vuosittain. Näin ollen muutoksen vaikutukset olisivat vähäisiä. Valtion eläkemaksut laskettaisiin Kevassa ja vahvistetaan vuosittain valtiovarainministeriön päätöksellä Kevan esitykseen pohjautuen. Maksujen vahvistamisen jälkeen valtion eläkejärjestelmän työntekijien piirissä voi tapahtua muutoksia, jotka johtuvat olemassa olevien työntekijien yhdistymisestä tai jakautumisesta sekä uusien työntekijien perustamisesta. Täysin uudelle työntekijälle annetaan laskuperusteiden mukaan yleisen tariffiluokan mukainen eläkemaksu, jonka työkyvyttömyysriskimaksu määräytyy valtion eläkejärjestelmän keskimääräisen riskin mukaisesti. Työntekijälle, joka jakautuu tai yhdistyy, annetaan eläkemaksu, joka johdetaan edeltävistä työntekijästä painottamalla näille vahvistettuja eläkemaksuprosentteja saatavilla olevien tietojen perusteella tai soveltaen jonkun edeltävän työntekijän vahvistettua eläkemaksuprosenttia, mikäli painottaminen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista. Työntekijä saa seuraavana vuonna valtiovarainministeriön vahvistaman eläkemaksuprosentin.

3 §. *Aiheettomasti maksetun eläkemaksun palautuksen vanhentuminen.* Pykälässä säädettäisiin aiheettomasti maksetun eläkemaksun palautuksen vanhentumisesta ja vanhentumisen katkaisemisesta. Säännös vastaa nykyisin VaEL:n 141 §:ssä olevaa säännöstä työnantajan eläkemaksun osalta. Aiheettomasti maksetun työntekijän eläkemaksun palautuksen vanhentumisesta säädettäisiin 1 päivänä tammikuuta 2017 alkaen julkisten alojen eläkelaisissa.

4 §. *Eläkemaksun viivästyskorko.* Pykälässä säädettäisiin työnantajan velvollisuudesta maksaa korkolain mukaista viivästyskorkoa, jos työnantaja on laiminlyönyt eläkemaksun maksamisen määräajassa. Nykyisin vastaava säännös on VaEL:n 142 §:ssä.

5 §. Perustevalitus. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin perustevalituksesta, jonka asianosaisena oleva työnantaja voisi tehdä eläkemaksun maksuunpanosta. Muutoin noudatettaisiin, mitä muutoksen hakemisesta ja lainvoimaisen päätöksen poistamisesta eläkettä koskevassa asiassa säädettäisiin julkisten alojen eläkelaisissa. Pykälän 2 momentin mukaan, jos perustevalitus tehtäisiin ulosmittauksen takia, olisi lisäksi voimassa, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään perustevalituksesta. Pykälä noudattelee pääpiirteissään työntekijän eläkelain (395/2006) 131 §:ää, mutta koskisi ainoastaan työnantajaa.

6 §. Voimaantulo. Pykälän 1 momentissa olisi tavanomainen voimaantulosäännös

1.3 Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta

1 §. Vastuu kirkon eläketurvan rahoituksesta. Pykälän 1 momentin mukaan evankelis-luterilaisen kirkon henkilöstön eläketurvan rahoituksesta vastaa kirkon eläkerahasto. Kirkon eläkerahasto on itsenäinen julkisoikeudellinen oikeushenkilö, josta säädetään erikseen kirkkolaisissa. Voimassa olevassa kirkkolaisissa eläkerahasto on vielä kirkon keskusrahastoon kuuluva omakatteinen rahasto, joka ei ole itsenäinen oikeushenkilö. Kirkolliskokouksen 9 päivänä toukokuuta 2014 hyväksymän keskushallintouudistusta koskevan kirkkolain muutosesityksen mukaisesti kirkon eläkerahasto eriytetään itsenäiseksi julkisoikeudelliseksi oikeushenkilöksi.

Kirkkolaisissa säädetään kirkon eläkerahastosta osana kirkon organisaatiota. Kirkkohallitus toimii kirkon eläkerahaston hallituksena. Kirkon eläkerahaston varojen sijoittamisesta vastaavat kirkkohallitus ja kirkon eläkerahaston johtokunta. Sijoitustoimintaa valvoo Finanssivalvonta.

Pykälän 2 momentin mukaan kirkon eläkerahastosta maksetaan eläkkeiden lisäksi eläketoinnin muut kulut. Tällaisiksi kuluiksi luetaan myös Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) nojalla määrätty valvontamaksu, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (677/2005) 16 §:n mukainen oikeushallintomaksu sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukaiset toimintokohtaiset palvelumaksut ja eläkelaitoksen kustannusosuus.

2 §. Eläkemaksut. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kirkon työnantajan eläkemaksusta. Kirkon työnantajan olisi maksettava julkisten alojen eläkelain (/) piiriin kuuluvien eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden maksamista varten työnantajan eläkemaksu siten kuin siitä kirkkolaisissa säädetään. Kirkolliskokouksen 9 päivänä toukokuuta ja 7 päivänä marraskuuta 2014 hyväksymän kirkkolain 20 luvun 7 §:n 2 momentin 10 kohdassa ja kirkolliskokouksen 9 päivänä toukokuuta 2014 hyväksymän kirkkolain 22 luvun 8 §:n 1 kohdassa säädetään työnantajan maksettavaksi tulevasta eläkemaksusta kirkon eläkerahastolle ja siitä, että kirkolliskokous vahvistaa maksun suuruuden. Ehdotettavan 3 §:n 2 momentin mukaisesti eläkemaksut tilitetään Kevan kautta kirkon eläkerahastolle. Kirkon työnantajalla tarkoitettaisiin kirkkolain 6 luvun 1 §:n 1 momentin mukaista työnantajaa eli seurakuntaa, seurakuntayhtymää, tuomiokapitulia ja kirkkohallitusta.

Pykälän 2 momentin mukaan kirkon työntekijän maksamasta eläkemaksusta ja siihen liittyvistä kirkon työnantajan velvollisuuksista säädettäisiin työntekijän eläkelaisissa ja julkisten alojen eläkelaisissa.

Pykälän 3 momentissa todettaisiin, että muista mahdollisista kirkon eläkerahastoa kartuttavista kirkon työnantajia koskevista maksuista säädettäisiin kirkkolaisissa. Kirkkolain 22 luvun 8 §:n 2 ja 3 kohdassa säädetään työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuuksista ja eläkerahastomaksusta.

3 §. Eläkemaksujen periminen. Pykälässä säädettäisiin eläkemaksujen perimisestä. Pykälän 1 momentin mukaan Keva huolehtisi työnantajan ja työntekijän eläkemaksujen perimiseen liittyvistä tehtävistä. Voimassa olevan evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 5 §:n mukaan kirkon keskusrahasto huolehtii eläkemaksujen perimisestä ja Keva huolehtii kirkon eläkelain mukaisesta eläketurvan toimeenpanosta.

Pykälän 2 momentin mukaan kirkon työnantajan olisi tilitettävä työnantajan ja työntekijän eläkemaksut Kevalle sen määräämällä tavalla. Keva puolestaan tilittäisi maksut edelleen kirkon eläkerahastolle. Näin Keva pystyisi valvomaan eläkemaksujen maksamista ja aloittamaan tarvittaessa eläkemaksun perimistä koskevat toimet.

Pykälän 3 momentin mukaan kirkon eläkerahasto huolehtisi 2 §:n 3 momentin mukaisten kirkon itse kirkon työntäjille asettamien maksujen perimisestä.

4 §. Eläkemaksun viivästyskorko. Pykälässä säädettäisiin kirkon työnantajan velvollisuudesta maksaa viivästyskorkoa, jos työnantaja on laiminlyönyt työnantajan tai työntekijän eläkemaksun maksamisen määräajassa. Työnantajan eläkemaksun viivästyskorosta on omat säännöksensä kirkolliskokouksen 9 päivänä toukokuuta 2014 hyväksymän kirkkolain 22 luvun 9 §:ssä, joten asiasta ei säädettäisi erikseen vaan viitattaisiin kirkkolain säännöksiin.

5 §. Eläkemaksun ulosottokelpoisuus. Pykälässä säädettäisiin eläkemaksun ulosottokelpoisuudesta. Kevan kirkon työntäjälle maksettavaksi määräämä eläkemaksu viivästyskorokoineen saataisiin ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 32 §:ää.

6 §. Eläkemaksusaatavan vanhentuminen. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin määräajasta, jonka kuluessa Kevan olisi mahdollista määrätä tähän lakiin perustuva maksu maksettavaksi. Tämä määräaika olisi viisi vuotta maksusaatavan syntymisestä. Maksusaatavan katsottaisiin syntyneen tämän lain mukaisen lopullisen maksun eräpäivästä.

Pykälän 2 momentin mukaan aiheuttomasti suoritetun maksun palautus vanhentuisi viiden vuoden kuluttua maksun maksupäivästä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemiseen sovellettaisiin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 ja 11 §:ää.

7 §. Perustevalitus. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin perustevalituksesta, jonka asianosaisena oleva kirkon työntekijä tai työntekijä voisi tehdä eläkemaksun maksuunpanosta. Muutoin noudatettaisiin, mitä muutoksen hakemisesta ja lainvoimaisen päätöksen poistamisesta eläketä koskevassa asiassa säädetään julkisten alojen eläkelaisissa.

Pykälän 2 momentin mukaan, jos perustevalitus tehtäisiin ulosmittauksen takia, sovellettaisiin lisäksi, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään perustevalituksesta.

Pykälä vastaa asiallisesti sisällöltään voimassa olevan evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 53 §:ää.

8 §. Voimaantulo ja siirtymäsäännös. Laki on tarkoitettu tulemaan voimana samanaikaisesti julkisten alojen eläkelain kanssa 1 päivänä tammikuuta 2017. Voimassa olevan evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain kumoamisesta samasta ajankohdasta lukien säädettäisiin julkisten alojen eläkelain voimaantulosäännöksessä.

HE 21/2015 vp

Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 3 §:n 2 momentin mukaisesti on kirkon keskusrahaston ja yhdistyksen, muun yhtymän, säätiön tai vastaavan ollut mahdollista tehdä sopimus lain soveltamisalaan kuulumisesta. Vastaava säännös on ollut aikaisemmassa evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaisissa (298/1966) ja evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaisissa (258/1970). Voimassa olevan evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 26 §:n 2 momentissa säädetään sopimuksen mukanaan tuomasta velvollisuudesta osallistua eläketurvasta aiheutuviin kustannuksiin. Koska näitä sopimuksia on vielä muutamia voimassa, asiasta on tarpeellista säätää. Sopimuksiin sovellettaisiin säädettävän lain säännöksiä ja kumottavan evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 26 §:n 2 momenttia, jossa säädetään velvollisuudesta osallistua eläketurvan rahoitukseen.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

Kevasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Soveltamisala ja Kevan jäsenyhteisöt

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään Keva-nimisestä eläkelaitoksesta. Keva on julkisoikeudellinen jäsenyhteisöjensä hallinnoima eläkelaitos ja sen kotipaikka on Helsinki.

2 §

Kevan tehtävät

Kevan tehtävänä on hoitaa:

1) julkisten alojen eläkelain (/2015) mukaisen kunta-alan, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläketurvan toimeenpanoa ja mainitussa laissa säädettyjä tehtäviä;

2) jäsenyhteisöjensä palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan rahoitus, lukuun ottamatta rahoitusta, johon sovelletaan valtion eläketurvan rahoituksesta annettua lakia (/2015); sekä

3) valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain 2 §:n 1 momentin ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta annetun lain (/) 3 §:n 1 momentin mukaisten eläkemaksujen periminen.

HE 21/2015 vp

Kevan on hoidettava 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tehtäväänsä eläketurvaan kuuluvat edut turvaavalla tavalla.

Keva voi sopimuksen perusteella tuottaa eläkehallintopalveluja sekä niiden hoidossa tarvittavia tukipalveluja myös julkisten alojen eläkelain soveltamisalan ulkopuolisille asiakasryhmille, jos palveluissa ei ole kysymys julkisen vallan käytöstä.

3 §

Kevan jäsenyhteisöt

Kevan jäsenyhteisöjä ovat kunnat ja kuntayhtymät sekä Keva ja Kuntien takauskeskus.

Kevan jäsenyhteisöksi voi liittyä:

1) sellainen yhdistys, jossa on jäsenenä vain 1 momentissa mainittuja jäsenyhteisöjä tai niiden muodostamia yhdistyksiä;

2) sellainen osakeyhtiö, jonka kaikki osakkeet ovat 1 momentissa mainittujen jäsenyhteisöjen taikka Kevan jäsenyhteisöksi liittyneiden yhdistysten tai tässä kohdassa mainittujen jäsenyhteisöksi liittyneiden osakeyhtiöiden omistuksessa;

3) sellainen osakeyhtiö ja säätiö, jossa yhdellä tai useammalla 1 momentissa mainitulla jäsenyhteisöllä on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ja jonka avulla tuotetaan kuntien lakiin perustuvien tehtävien hoidon edellyttämiä palveluja sekä näitä välittömästi palvelevia toimintoja; sekä

4) sellainen osakeyhtiö ja säätiö, jossa yhdellä tai useammalla 1 momentissa mainitulla jäsenyhteisöllä on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ja jonka työntekijöiden enemmistö on välittömästi ennen osakeyhtiön tai säätiön perustamista Kevan jäsenyhteisön palveluksessa.

Jäsenyhteisöksi liittyneen yhdistyksen, osakeyhtiön ja säätiön on ilmoitettava Kevalle olosuhteissaan tapahtuneista sellaisista muutoksista, joiden vuoksi se ei enää täytä 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

4 §

Jäsenyhteisöksi liittyminen ja jäsenyyden päättäminen

Yhdistyksen, osakeyhtiön ja säätiön, joka haluaa liittyä Kevan jäsenyhteisöksi, on haettava jäsenyyttä kirjallisesti Kevan hallitukselta. Hallitus päättää täyttääkö hakija 3 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset ja mistä ajankohdasta jäsenyys alkaa.

Jos tulee selvitetyn, ettei jäsenyhteisöksi liittynyt yhdistys, osakeyhtiö tai säätiö enää täytä 3 §:n 2 momentissa säädettyjä jäsenyyden edellytyksiä, taikka jos jäsenyhteisö on ilmoittanut kirjallisesti haluavansa erota jäsenyydestä, hallitus toteaa jäsenyyden päättyneen kyseistä jäsenyhteisöä kuultuaan. Jäsenyhteisön on ilmoitettava erosta viimeistään kolme kuukautta ennen jäsenyyden päättymistä.

5 §

Jäsenyhteisön konkurssi

Jos jäsenyhteisöksi liittynyt yhdistys, osakeyhtiö tai säätiö asetetaan konkurssiin, konkurssipesä voi jatkaa Kevan jäsenyhteisönä ja sillä on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin muilla jäsenyhteisöillä. Jäljempänä 19 §:ssä säädetty maksut konkurssipesän jäsenyyden ajalta maksa konkurssipesä. Konkurssipesä voi erota Kevan jäsenyydestä siten kuin 4 §:n 2 momentissa säädetään.

HE 21/2015 vp

2 luku

Valvonta

6 §

Yleinen valvonta

Kevan toiminnan yleinen valvonta kuuluu valtiovarainministeriölle.

Valtiovarainministeriö voi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan hallinnon ja tilien erityistilintarkastuksen.

Valtiovarainministeriö asettaa enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Kevan esittämät 24 §:ssä tarkoitetut laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja Kevan kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. Lisäksi tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Keva on perinyt valtion ja kirkon työnantajan eläkemaksut valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain 2 §:n 1 momentin ja evankelis-luterilaisen kirkon rahoituksesta annetun lain 3 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisina ja työntekijän eläkemaksut julkisten alojen eläkelain 168 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisina ja että eläkemaksut sekä siirtymämaksut ja työttömyysvakuutusrahaston maksu on maksettu oikean suuruisina valtion eläkerahastolle ja että eläkemaksut ja työttömyysvakuutusrahaston maksu on maksettu oikean suuruisena evankelis-luterilaiselle kirkolle. Tilintarkastajan on oltava joko Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastaja (JHTT). Tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastuslaissa (459/2007).

7 §

Rahoitustoiminnan suunnittelun ja sijoitustoiminnan valvonta

Kevan rahoitustoiminnan suunnittelua ja Kevan varojen sijoittamista valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 18 ja 24 §:ää. Finanssivalvonta on velvollinen antamaan vuosittain valvonnastaan kertomuksen valtiovarainministeriölle.

3 luku

Hallinto

8 §

Valtuuskunta

Kevan päätösvaltaa käyttää valtuuskunta. Valtuuskunta voi Kevan johtosäännössä siirtää päätösvaltaansa Kevan muille toimielimille. Päätösvaltaa ei saa kuitenkaan siirtää asioissa, joista valtuuskunnan tai muun toimielimen on tämän lain mukaan päätettävä.

Valtuuskunnassa on 30 jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen, jotka valtiovarainministeriö määrää neljäksi vuodeksi kerrallaan. Vähintään neljä jäsentä ja yhtä monta varajäsentä määrätään kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Muut jäsenet ja varajäsenet määrätään Suomen Kuntaliitto ry:n ehdottamista henkilöistä siten, että kunnat ja kuntayhtymät ja maan eri osat saavat valtuuskunnassa tasapuolisen edustuksen. Näitä jäseniä ja varajäseniä määrättäessä otetaan lisäksi huomioon

HE 21/2015 vp

eri ryhmien kunnallisvaaleissa saama ääniosuus vaalilaissa (714/1998) säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Valtuuskunnan tehtävänä on:

- 1) valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä tilintarkastaja enintään valtuuskunnan toimikautta varten;
- 2) päättää Kevan johtosäännöstä, lisäeläkesäännöstä ja tilisäännöstä;
- 3) ottaa palvelukseen toimitusjohtaja ja irtisanoa tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on menettänyt valtuuskunnan luottamuksen;
- 4) päättää luottamushenkilöiden palkkioiden ja muiden korvauksien perusteista;
- 5) päättää jäsenyhteisöjen maksuosuuksista siten kuin 19 §:ssä säädetään;
- 6) käsitellä tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus sekä päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille sekä niistä muista toimenpiteistä, joihin on aihetta;
- 7) hyväksyä talouden yleisohjeena noudatettavaksi talousarvio seuraavaksi vuodeksi sekä toiminta- ja taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

9 §

Hallitus

Kevan hallintoa hoitaa hallitus, jonka valtuuskunta valitsee kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksen toimikausi kuitenkin jatkuu, kunnes seuraava hallitus on valittu.

Hallituksessa on yhdeksän jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen jäsenistä kaksi ja heidän varajäsenensä valitaan kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen yhteisesti ehdottamista henkilöistä. Valtuuskunta määrää varsinaisista jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutus toiminnan asiantuntemus. Hallituksessa on oltava myös hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Hallituksen tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuskunnassa käsiteltävät asiat ja huolehtia valtuuskunnan päätösten toimeenpanosta;
- 2) ohjata ja valvoa Kevan toimintaa;
- 3) laatia eläkevarojen sijoittamista koskeva suunnitelma sekä käsitellä muutkin sijoitustoiminnan kannalta periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 4) huolehtia Kevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Valtuuskunta voi erottaa hallituksen kesken toimikauden, jos yksi tai useampi sen jäsenistä ei nauti valtuuskunnan luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia hallituksen jäseniä. Valtuuskunta valitsee tällöin uuden hallituksen sen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

10 §

Omistajaohjauksen periaatteet

Kevan hallituksen on vahvistettava periaatteet siitä, miten Kevan omistuksista muissa yhteisöissä johtuvia oikeuksia käytetään (*omistajaohjauksen periaatteet*). Periaatteissa on arvioitava Kevan toimitusjohtajan ja palveluksessa olevien henkilöiden muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallintoelinten jäsenyydet ottaen huomioon Kevan edut.

Kevan on julkistettava omistajaohjauksen periaatteet.

11 §

Luottamustehtäviä koskeva luettelo

Kevan tulee ylläpitää ajantasaista julkista luetteloa, josta käyvät ilmi tiedot Kevan hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan jäsenyyksistä muiden taloudellisesti tai yhteiskunnallisesti merkittävien yhteisöjen tai säätiöiden hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä lukuun ottamatta jäsenyyksiä asunto-osakeyhtiöiden hallituksissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun luetteloon merkitään myös tiedot Kevan palveluksessa olevien muuhun ylimpään johtoon kuuluvien taikka sen puolesta sijoituspäätöksiä tekevien tai valmistelevien henkilöiden heidän työtehtäviinsä liittyvistä jäsenyyksistä muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä, jotka liittyvät heidän työtehtäviinsä, lukuun ottamatta jäsenyyksiä asunto-osakeyhtiöiden hallituksissa.

12 §

Eturistiritiriitatilanteita koskevat toimintaperiaatteet

Kevalla on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet eturistiriitojen tunnistamisessa ja ehkäisemisessä noudatettavista menettelytavoista.

13 §

Liiketoimet johdon ja sen lähipiiriin kuuluvien kanssa

Kevan hallituksen on päätettävä Kevaa koskevasta merkittävästä liiketoimesta silloin, kun liiketoimen toisena osapuolena on:

1) Kevan valtuuskunnan tai hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, tilintarkastaja taikka tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta;

2) Kevan muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö, jolla on oikeus tehdä sen toiminnan järjestämisestä koskevia päätöksiä;

3) 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun henkilön aviopuoliso, hänen kanssaan rekisteröidystä parisuhteesta annetussa laissa (950/2001) tarkoitettussa parisuhteessa oleva, hänen edunvalvonnassaan oleva vajaavaltainen tai hänen kanssaan vähintään vuoden samassa taloudessa asunut avopuoliso.

Kevan on pidettävä ajantasaista julkista luetteloa 1 momentissa tarkoitetuista liiketoimista, niiden osapuolista ja niiden keskeisistä ehdoista. Luettelon ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Luetteloon merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun henkilön nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisiin liiketoimiin, jotka on tehty Kevan ja muun tahon kuin 1 momentissa tarkoitettun henkilön välillä, jos järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää 1 ja 2 momentin säännöksiä.

14 §

Kevan johto

Kevan toimintaa johtaa hallituksen alaisena toimitusjohtaja. Toimitusjohtajan kanssa voidaan tehdä johtajasopimus. Keva voi päättää maksaa toimitusjohtajalle erokorvauksen.

HE 21/2015 vp

Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus, sekä käytännössä osoitettu johtamistaito- ja johtamiskokemus.

15 §

Kevan viranhaltijat

Kevan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Kevan viranhaltijoihin sovelletaan kunnallisesta viranhaltijasta annettua lakia (304/2003).

16 §

Luottamushenkilöt

Kevan luottamushenkilöihin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuusta koskevia säännöksiä heidän hoitaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Jos luottamushenkilön paikka vapautuu kesken toimikauden, hänen tilalleen määrätään tai valitaan seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

17 §

Johtosääntö

Kevan toimielimistä, niiden kokoonpanosta, tehtävistä ja toimikaudesta sekä muusta Kevan toiminnasta annetaan tarvittavat määräykset johtosäännössä.

18 §

Valtion työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta

Kevan yhteydessä on valtion työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta, jonka tehtävänä on työkyvyn arvioinnin ja ammatillisen kuntoutuksen seuranta ja ohjaus.

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä. Valtiovarainministeriö määrää jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenistä yhden tulee edustaa valtiovarainministeriötä, yhden Kevaa ja yhden Valtiokonttoria. Jäsenistä kolme määrätään valtion virkamiesten ja työntekijöiden keskustason edustavimpien järjestöjen ehdottamista henkilöistä. Valtiovarainministeriö määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi.

4 luku

Rahoitus

19 §

Jäsenyhteisöjen maksusuudet

Kevan menot jäsenyhteisöjen palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan hoitamisesta jaetaan jokaiselta varainhoitovuodelta jäsenyhteisöjen vastattaviksi. Kevan valtuuskunnan päättämä osuus kustannuksista jaetaan Kevan jäsenyhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden julkisten alojen eläkelain 85 §:ssä tarkoitettujen työansioiden yhteismäärien suhteessa.

HE 21/2015 vp

Valtuuskunta voi myös päättää jakaa osan kustannuksista jäsenyhteisöjen palveluksen perusteella maksettujen jäsenyhteisöjen palveluksesta karttuneiden eläkkeiden tai eläkkeen osien yhteismäärien suhteessa.

Jäsenyhteisö on lisäksi velvollinen maksamaan Kevalle valtuuskunnan vahvistamien perusteiden mukaan määrätyt eri eläkelajien omavastuuosuudet.

Jäsenyhteisöltä voidaan varainhoitovuonna periä ennakkoja niiden maksuosuuksista.

Kevan valtuuskunta antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen maksujen suorittamisen perusteista.

20 §

Maksun perintä ja maksusaatavan vanhentuminen

Kevan on määrättävä tähän lakiin perustuva maksu viiden vuoden kuluessa saatavan syntymisestä. Maksuosuussaatavan katsotaan syntyvän tämän lain mukaisen lopullisen maksun eräpäivänä. Tämän lain perusteella määrätty maksu sekä sille suorituksen viivästymisen ajalta korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia. Näiden saatavien perinnästä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Saatavien perinnästä säädetään lisäksi saatavien perinnästä annetussa laissa (513/1999).

Aiheettomasti suoritettun maksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua maksun maksupäivästä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentumisen katkeamiseen sovelletaan velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ää.

21 §

Eläkevastuurahasto

Edellä 19 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin menoihin kuuluviksi luetaan myös siirrot eläkemenojen tasoittamiseksi perustettuun eläkevastuurahastoon sen mukaan kuin Kevan valtuuskunta erikseen päättää.

Eläkevastuurahaston varoja sijoitettaessa on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä hajauttamisesta. Varojen sijoittamisesta päättää Kevan hallitus, joka voi Kevan johtosäännössä määrätyllä tavalla siirtää päätösvaltaansa Kevan viranhaltijoille ja työntekijöille.

22 §

Sijoitusneuvottelukunta

Kevassa on sijoitustoiminnan tueksi ja 2 momentissa mainittujen tahojen välisen tiedonkulun edistämiseksi sijoitusneuvottelukunta. Neuvottelukunta käsittelee neuvoa antavasti Kevan sijoitustoiminnan kehittämissuuntia ja toimintalinjoja.

Kevan hallitus kutsuu toimikaudekseen sijoitusneuvottelukuntaan kymmenen jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Jäsenistä kolmen tulee edustaa valtiovarainministeriötä, yhden työ- ja elinkeinoministeriötä sekä kahden kunnallisen pääsopimuksen 3 §:ssä mainittuja pääsopijajärjestöjä.

23 §

Valvontamaksu ja eräät muut maksut

Valvontamaksusta säädetään Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetussa laissa (897/2008).

Edellä 19 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin menoihin kuuluviksi luetaan myös valvontamaksu, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (677/2005) 16 §:n mukainen oikeushallintomaksu sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukainen kustannusosuus ja toimintokohtainen palvelumaksu.

Jäsenyhteisö on velvollinen maksamaan niiden työntekijöiden palkkasummista, joille on järjestetty julkisten alojen eläkelain 8 §:ssä tarkoitettu eläketurva Kelan valtuuskunnan vahvistamien perusteiden mukaiset maksuosuudet.

24 §

Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkemenojen maksu ja Kevan kustannusten korvaus

Valtio, Kirkon keskusrahasto ja Kansaneläkelaitos maksavat Kevalle ennakoon eläkeetuukusten maksamiseen tarvittavan määrän. Jos toteutuneet kustannukset ylittävät tai alittavat arvioidun määrän, erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

Valtion eläkerahasto maksaa Kevalle korvauksen valtion palveluksesta karttuvaan eläketurvaan liittyvien tehtävien hoitamisesta. Myös Kansaneläkelaitos maksaa henkilöstönsä ja Kirkon keskusrahasto evankelis-luterilaisen kirkon palveluksessa olevien henkilöiden eläketurvan hoitamisesta Kevalle korvauksen. Valtiovarainministeriö vahvistaa valtion eläkerahaston, Kirkon keskusrahaston ja Kansaneläkelaitoksen Kevalle ennakkomaksuna maksettavan korvauksen euromäärän. Keva esittää valtiovarainministeriölle laskelman korvauksen määrästä. Korvauksen määrä lasketaan valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Korvaus maksetaan tasasuurina erinä kuukausittain kyseisen vuoden kustannusten määrää koskevan etukäteen tehtävän arvioin perusteella. Jos toteutuneet kustannukset ylittävät tai alittavat arvioidun määrän, erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

Valtiovarainministeriö, Kirkon keskusrahasto ja Kansaneläkelaitos arvioivat viiden vuoden välein eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatutasolle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tätä tarkoitusta varten Kevan on toimitettava mainituille tahoille riittävät tiedot.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirosta ja kustannusten korvaamisesta Kevalle.

5 luku

Riskienhallinta, sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastus

25 §

Riskienhallinta

Kevalla on oltava sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa Kevaan kohdistuvien riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, seurannan, valvonnan ja raportoinnin.

Riskienhallinnan on katettava seuraavat osa-alueet:

HE 21/2015 vp

- 1) sijoitukset;
- 2) maksuvalmius;
- 3) keskittymäriskit; ja
- 4) operatiiviset riskit.

Kevalla on oltava riskienhallintatoiminto, joka on riippumaton riskejä ottavista toiminnoista.

26 §

Sisäinen valvonta

Kevalla on oltava sisäinen valvonta, joka kattaa sen kirjanpidon, hallinnon, sijoitustoiminnan ja muut keskeiset toiminnot. Sisäiseen valvontaan kuuluu myös asianmukaisen raportoinnin varmistaminen Kevan kaikilla organisaatiotasolla.

Sisäiseen valvontaan kuuluu säännösten noudattamista valvova toiminto. Toiminnon on myös arvioitava säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puutteiden estämiseksi ja korjaamiseksi Kevassa tehtyjen toimenpiteiden riittävyttä.

27 §

Sisäinen tarkastus

Kevalla on oltava sisäinen tarkastus, joka arvioi sen sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyttä ja tehokkuutta.

Sisäisen tarkastuksen on oltava riippumaton Kevan operatiivisesta toiminnasta.

Sisäisen tarkastuksen tuloksista ja toimenpidesuosituksista on vähintään kerran vuodessa raportoitava hallitukselle ja toimitusjohtajalle, joiden on päätettävä, mihin toimiin sisäisen tarkastuksen tulosten ja suositusten johdosta on ryhdyttävä. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on myös varmistaa, että nämä toimenpiteet toteutetaan.

28 §

Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus

Kevan sisäpiiriläisen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot jäljempänä 30 §:ssä tarkoitettuun Kevan sisäpiirirekisteriin (*sisäpiiri-ilmoitus*).

Kevan sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) Kevan valtuuskunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa, hallituksen jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan sijaista, tilintarkastajaa sekä tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu Kevan tilintarkastuksesta;

2) muuta Kevan palveluksessa olevaa henkilöä, jolla on mahdollisuus vaikuttaa Kevan varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen tai joka muutoin saa säännöllisesti haltuunsa tällaisia osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiirintietoa.

29 §

Sisäpiiri-ilmoitus

Sisäpiiri-ilmoitus on tehtävä neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun sisäpiiriläinen on nimetty 28 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

- 1) sisäpiiriläisen edunvalvonnassa oleva vajaanvaltainen;
- 2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaanvaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;
- 3) sisäpiiriläisen sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaanvaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava Kevalle:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneet muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Sisäpiiri-ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut osakkeet tai rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, Keva voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillistä sisäpiiri-ilmoitusta tarvitse tehdä.

30 §

Sisäpiirirekisteri

Kevan on pidettävä sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 29 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun vajaanvaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat mainitussa momentissa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä niiden hankinnat ja luovutukset.

Jos 29 §:n 2 kohdassa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, Kevan sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

31 §

Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskeva valvonta

Finanssivalvonta valvoo 28—30 §:n sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevien säännösten noudattamista. Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevaan valvontaan sovelletaan, mitä Kevan rahoitustoiminnan suunnittelun sekä Kevan varojen sijoittamisen valvonnasta säädetään 7 §:ssä.

HE 21/2015 vp

6 luku

Muutoksenhaku

32 §

Muutoksen hakeminen

Asianosainen ja jäsenyhteisö saa hakea muutosta Kevan päätökseen muussa kuin eläkeoikeutta koskevassa asiassa valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä Kevan kotipaikka on, siten kuin hallintolainkäyttölaisissa (586/1996) säädetään.

33 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös annetaan asianosaiselle tiedoksi tavallisena tiedoksiantona. Tavallisesta tiedoksiantosta säädetään hallintolain (434/2003) 59 §:ssä ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä.

Kevan valtuuskunnan ja hallituksen pöytäkirja valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta valitusajan päättyessä.

Jäsenyhteisön katsotaan saaneen Kevan valtuuskunnan taikka hallituksen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 2 momentissa säädetyllä tavalla.

7 luku

Erinäiset säännökset

34 §

Poikkeus esteellisyyteen

Kevan luottamushenkilö, viranhaltija ja työntekijä saavat sen estämättä, mitä hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään, käsitellä asiaa, joka koskee Kevan jäsenyhteisöä tai jäsenyhteisön palveluksessa olevaa henkilöä tai muuta julkisten alojen eläkelain mukaisen eläketurvan alaisuuteen kuuluvaa henkilöä.

35 §

Tilintarkastus ja tilinpäätös

Kevan tilien ja hallinnon tarkastuksen suorittajan tulee olla valtuuskunnan valitsema Keskukskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

Keva laatii tilinpäätöksen kalenterivuositain. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia.

HE 21/2015 vp

36 §

Yhteistoiminta

Keva voi sopia yhteistoiminnasta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta Eläketurvakeskuksen sekä muiden eläke- ja vakuutuslaitosten kanssa.

37 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen estämättä, mitä 4 §:n 2 momentissa säädetään, ennen 1 päivää tammikuuta 2007 Kevan jäsenyhteisöiksi liittyneet osakeyhtiöt säilyttävät jäsenyytensä, jos yhdellä tai useammalla 3 §:n 1 momentissa mainitulla jäsenyhteisöllä on osakeyhtiössä kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

38 §

Valtuuskunnan ja hallituksen toimikautta koskevat siirtymäsäännökset

Tämän lain 8 §:n 2 momenttia valtuuskunnan toimikaudesta sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2017 valittavaan valtuuskuntaan. Lain voimaan tullessa toimivaltaisen valtuuskunnan toimikausi jatkuu elokuun 2017 loppuun.

Lain voimaan tullessa toimivaltaisen hallituksen toimikausi jatkuu, kunnes vuonna 2017 valittava valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen.

2.

Laki

valtion eläketurvan rahoituksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Valtion eläketurvan rahoitus

Julkisten alojen eläkelain (/) mukaisen eläketurvan piiriin kuuluvan valtion henkilöstön eläketurva maksetaan valtion talousarviosta. Eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirtämisestä Kevalle säädetään Kevasta annetun lain (/) 24 §:n 1 momentissa.

2 §

Työnantajan eläkemaksu

Valtion virastot ja laitokset, valtion liikelaitokset sekä yhteisöt ja laitokset, joiden henkilöstön tai sen osan eläketurva on muualla lainsäädännössä säädetty valtion vastattavaksi tai joihin on sovellettu kumottua valtion eläkelakia (1295/2006), maksavat työnantajan eläkemaksun, joka muodostuu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkeosasta sekä eläketurvan toimeenpanosta aiheutuvasta hoitokuluosasta.

Keva huolehtii työnantajan eläkemaksun perimiseen liittyvistä tehtävistä. Työnantajan eläkemaksu maksetaan valtion eläkerahaston tilille. Valtion eläkerahasto maksaa Kevalle Kevasta annetun lain 24 §:n 2 momentin mukaisen korvauksen.

Edellä 1 momentissa ja julkisten alojen eläkelain 122 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tehtävissä noudatetaan, mitä valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) nojalla säädetään ja määrätään tilintekijästä. Mainituissa lainkohdissa tarkoitettut varat pidetään erillään Kevan varoista.

Työnantajan eläkemaksun perusteista ja Kevan eläketurvan toimeenpanoa varten saaman hoitokulun määrästä ja niiden vahvistamisesta sekä 1 momentissa ja julkisten alojen eläkelain 122 §:n 2 momentissa tarkoitettujen varojen hoidosta ja tilittämisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Työnantajan eläkemaksun perusteena olevien vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkeosien suuruudesta päättää Kevan esityksestä valtiovarainministeriö. Edellä sanotun estämättä valtiovarainministeriö voi päättää myös perusteista, joita soveltamalla Keva voi yksittäisiä työnantajia koskevissa muutostilanteissa päättää edellä tarkoitettujen eläkemaksun osien suuruudesta ilman valtiovarainministeriön erillistä päätöstä. Keva päättää työnantajan eläkemaksun suorittamisesta.

HE 21/2015 vp

3 §

Aiheettomasti maksetun eläkemaksun palautuksen vanhentuminen

Aiheettomasti maksetun eläkemaksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua työnantajan eläkemaksun maksupäivästä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentumisen katkaisemiseen sovelletaan velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 ja 11 §:ää.

4 §

Eläkemaksun viivästyskorko

Jos työnantaja on laiminlyönyt eläkemaksun maksamisen määräajassa, työnantajan on maksettava korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen viivästyskorko.

5 §

Perustevalitus

Asianosainen saa tehdä eläkemaksun maksuunpanoa koskevan perustevalituksen, jos hän katsoo, että Kevan työnantajalle määräämä maksuunpano on ollut lain vastainen. Perustevalitus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle kahden vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu. Muutoin noudatetaan, mitä julkisten alojen eläkeläisissä säädetään muutoksen hakemisesta ja lainvoimaisen päätöksen poistamisesta eläkettä koskevassa asiassa.

Ulosmittauksen vuoksi tehtävästä perustevalituksesta säädetään lisäksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan työnantajan eläkemaksun perusteista annettu valtioneuvoston asetus (863/2012).

3.

Laki

evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vastuu kirkon eläketurvan rahoituksesta

Evankelis-luterilaisen kirkon henkilöstön eläketurvan rahoituksesta vastaa kirkon eläkerahasto, josta säädetään kirkkolaissa (1054/1993).

Kirkon eläkerahastosta maksetaan eläkkeet ja eläke toiminnan muut kulut. Eläke toiminnan kuluihin luetaan myös Finanssi valvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) mukainen valvontamaksu, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (677/2005) 16 §:n mukainen oikeushallintomaksu sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukaiset toimintokohtaiset palvelumaksut ja eläkelaitoksen kustannusosuus.

2 §

Eläkemaksut

Kirkkolain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuna kirkon työnantajan on maksettava kirkon eläkerahastolle julkisten alojen eläkelain (/) piiriin kuuluvan henkilöstönsä eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden maksamista varten kirkkolain mukainen työnantajan eläkemaksu.

Kirkon työntekijän eläkemaksusta ja siihen liittyvistä kirkon työnantajan velvollisuuksista säädetään työntekijän eläkelaisissa (395/2006) ja julkisten alojen eläkelaisissa.

Muista maksuista kirkon eläkerahastolle säädetään kirkkolaissa.

HE 21/2015 vp

3 §

Eläkemaksujen periminen

Keva huolehtii työnantajan ja työntekijän eläkemaksujen perimiseen liittyvistä tehtävistä. Kirkon työnantajan on tilitettävä työnantajan ja työntekijän eläkemaksut Kevalle sen määrämällä tavalla. Keva tilittää maksut edelleen kirkon eläkerahastolle. Kirkon eläkerahasto huolehtii 2 §:n 3 momentissa tarkoitettujen maksujen perimisestä.

4 §

Eläkemaksun viivästyskorko

Jos kirkon työnantaja on laiminlyönyt työnantajan tai työntekijän eläkemaksun maksamisen määräajassa, työnantajan on maksettava viivästyskorkoa siten kuin kirkkolaisissa säädetään.

5 §

Eläkemaksun ulosottokelpoisuus

Eläkemaksu viivästyskorkoineen on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

6 §

Eläkemaksusaatavan vanhentuminen

Kevan on määrättävä tähän lakiin perustuva maksu viiden vuoden kuluessa saatavan syntymisestä. Saatavan katsotaan syntyvän tämän lain mukaisen lopullisen maksun eräpäivänä. Aiheettomasti suoritettujen maksujen palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua maksun maksupäivästä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentumisen katkaisemiseen sovelletaan velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 ja 11 §:ää.

7 §

Perustevalitus

Asianosainen saa tehdä maksuunpanoa koskevan perustevalituksen, jos hän katsoo, että Kevan kirkon työnantajalle määräämä maksuunpano on ollut lainvastainen. Perustevalitus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle kahden vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu. Muutoin noudatetaan, mitä julkisten alojen eläkelaisissa säädetään muutoksen hakemisesta ja lainvoimaisen päätöksen poistamisesta eläkettä koskevassa asiassa.

Ulosmittauksen takia tehtävästä perustevalituksesta säädetään lisäksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

8 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

HE 21/2015 vp

Tätä lakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa tehtyyn kumotun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (261/2008) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sopimukseen. Lisäksi tällaiseen sopimukseen sovelletaan kumotun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 26 §:n 2 momenttia.

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2015

Pääministeri

Juha Sipilä

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen